

Leeswijzer

De raad stelt via de begroting de kaders vast voor het komende jaar. In de voorliggende begroting is dat het jaar 2022. De begroting is niet louter een financieel document, maar bevat ook het te voeren beleid. De gemeente kent heel veel verschillende taken en ambities. We kunnen in een begroting (of jaarrekening) niet ingaan op alle details. Dus worden de belangrijkste taken en ambities genoemd.

De begroting 2022 bestaat uit twee delen. In deel 1 worden conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de zogenoemde 3 W-vragen per programma beantwoord:

1. Wat willen we bereiken: de doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten.
2. Wat gaan we daarvoor doen: de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken.
3. Wat gaat dit kosten: de raming van baten en lasten.

In deel 2 zijn verdere specificaties, van onder andere de financiële gegevens, opgenomen en de verplichte paragrafen. Beide delen vormen samen de Begroting 2022.

De cijfers in deze begroting zijn gebaseerd op al vastgesteld beleid. In programma 10 Maatschappelijk bewust financieel beleid worden de uitgangspunten financieel beleid kort toegelicht.

Deel 1

Deel 1 start met een inleiding. De inleiding geeft op hoofdlijnen weer waar de begroting over gaat. En hoe onze taken en ambities geplaatst kunnen worden binnen de huidige samenleving / context.

Na de inleiding volgt de begroting 2022 in het kort. In één oogopslag is te zien waar het geld vandaan komt en waar het geld aan uitgegeven wordt. Vanuit deze pagina kan doorgelinkt worden naar de verschillende programma's (beleidsvelden) voor meer informatie.

In het derde hoofdstuk worden alle gemeentelijke taken besproken. Dit gebeurt conform de indeling in programma's. Per programma wordt toegelicht wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen, en wat het gaat kosten. Nieuw ten opzichte van voorgaande jaren is dat we nu ook expliciet maken welke concrete resultaten we verwachten te bereiken met onze acties. Hiermee stimuleren we de resultaatgerichtheid en vergemakkelijken we de controle achteraf. Tevens verheldert dit het onderscheid tussen gewenste maatschappelijke effecten en resultaten waarmee we die effecten willen bereiken. Zoals aangegeven kan deze beschrijving niet uitputtend zijn. Door een goede mix te maken tussen een toelichting op hoofdlijnen en specifieke doelen voor 2022 wordt toch een breed en volledig beeld gegeven. Conform het BBV zijn zowel de baten (opbrengsten) als de lasten (kosten) per programma opgenomen voor 2022. In bijlage 1 zijn zowel de baten als de lasten per programma opgenomen voor de jaren 2022-2022. Ter vergelijking zijn daar ook de realisatie 2020 opgenomen en de (gewijzigde) begroting 2021 (peildatum 1 juli 2021).

In het hoofdstuk budgetautorisatie treft u de budgetten aan zoals de raad die kaderstellend autoriseert.

Daarna volgt het vaststellingsbesluit.

Deel 1 sluit af met een aantal bijlagen:

1. Exploitatie per programma en toelichting op de budgetten.

In bijlage 1 zijn zowel de baten als de lasten per programma opgenomen voor de jaren 2022-2025. Ter vergelijking zijn daar ook de realisatie 2020 opgenomen en de (gewijzigde) begroting 2021 (peildatum 1 juli 2021). Conform het BBV wordt een toelichting op de budgetten gegeven.

Anders dan voorgaande begrotingsjaren is in deze begroting de bijlage kaderstellende documenten per programma weggelaten.

Deel 2

Deel 2 start met de verplichte paragrafen conform het BBV. Deze zijn bedoeld om inzicht te geven in zaken die in alle programma's (een beetje) spelen, zoals lokale heffingen en verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen). Deze paragrafen zijn (vak)technischer van aard en daardoor soms moeilijker te lezen. Het BBV schrijft de paragrafen voor en voor een belangrijk deel ook de inhoud er van. We proberen deze zo helder mogelijk te schrijven.

Na de verplichte paragrafen is in hoofdstuk 3 een verdieping op de financieel technische onderwerpen gegeven. Het betreft een specificatie van de begrote vermogenssituatie, inclusief het EMU saldo. De richtlijn van onze toezichthouder vereist dat we de meerjarenbegroting baseren op de uitkomst van de meicirculaire van het gemeentefonds. Over de uitkomst van de meicirculaire 2021 hebben we u in juni van dit jaar uitgebreid geïnformeerd via raadsinformatiebrief 21.119.

De specificatie van de begrote vermogenssituatie betreft de door het BBV verplichte onderdelen: geprognosticeerde begin- en eindbalans en het EMU-saldo. Het EMU-saldo is het financieringssaldo van de gemeente.

Deel 2 sluit af met een aantal bijlagen:

1. De bij ministeriële regeling vast te stellen beleidsindicatoren.
2. Een overzicht van de incidentele baten en lasten, conform het BBV
3. Een totaaloverzicht van de reserves en voorzieningen
4. De meerjarenbegroting per taakveld, conform het BBV
5. Een aantal kerngegevens van Zeist
6. De begrippenlijst

Bijlage 1 heeft tot doel de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeentes te vergroten. Alle gegevens, m.u.v. de indicatoren behorende bij het product Ondersteuning Organisatie in programma 1 "Goed bestuur in betrokken samenleving", zijn terug te vinden op waarstaatjegemeente.nl [link].

Bijlage 2, 3 en 4 zijn bedoeld om het inzicht in de financiële huishouding van de gemeente te verdiepen. Bij een deel van deze bijlagen presenteren we de cijfers uit de begroting op een wijze die verplicht is conform bepaalde artikelen uit het BBV.

Bijlage 5 en 6 bieden uitleg en achtergrondinformatie voor de lezer, als daar behoefte aan is.

Inleiding

Graag presenteren wij u de laatste begroting van deze raadsperiode. Deze begroting gaat over het jaar 2022 en biedt een sluitend meerjarenperspectief tot en met 2025. Deze begroting biedt een financieel stabiel perspectief, waarin we de financiële basis op orde hebben weten te brengen in deze roerige tijd. Belangrijke maatschappelijke voorzieningen blijven behouden. De inkomsten via gemeentebelastingen hoeven we niet verder te verhogen dan wat in de kadernota is afgesproken. Daarbij is financiële ruimte gevonden om de hondenbelasting definitief niet opnieuw in te voeren, kunnen we het weerstandsvermogen verder aanvullen en hebben we middelen om de noodzakelijke transformatie in het sociaal domein financieel te ondersteunen. We hebben duidelijke keuzes gemaakt voor deze stabiele basis, onder meer samen met onze inwoners via de Inwoners Advies Commissie, een Zeister Burgerberaad waarmee we onze democratie verder hebben ontwikkeld.

Bij de vorige begroting voor 2021 schatten wij de jaarlijkse financiële opgave voor Zeist op ongeveer 10 miljoen euro, bij ongewijzigd beleid. Om dit jaarlijkse tekort op te lossen, hebben we in twee fasen gewerkt aan een brede heroverweging van onze uitgaven. In de eerste fase zijn er vooral technische maatregelen voorgesteld in de begroting 2021.

In de tweede fase hebben we samen met onze inwoners gezocht naar aanvullende heroverwegingen. Daaruit zijn 62 voorstellen gekomen, waarvan we er 42 gaan uitvoeren. Deze voorstellen zijn bij de kadernota 2022 gepresenteerd en voor een groot deel besloten. Een aantal hebben we in de afgelopen periode uitgewerkt, waaruit nog 18 voorstellen uitgevoerd zullen worden.

Dit heeft geresulteerd in een pakket heroverwegingen in de begroting voor 2022. Dat pakket zorgt dat we ongeveer 7 miljoen euro minder gaan uitgeven en ongeveer 1,3 miljoen euro aan lasten verhogen.

Zoals de kadernota 2022 al schetst, zullen we scherp moeten blijven op keuzes voor nieuw beleid en rekening moeten houden met eventuele nieuwe heroverwegingen bij de volgende kadernota.

De oorzaken van de tekorten liggen in verschillende aspecten. Gemeenten hebben in de afgelopen jaren te maken gehad met forse financiële tegenvallers, voornamelijk als gevolg van keuzes van het Rijk. Zo zien we in Zeist dat de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de jeugdzorg en Wmo verre van toereikend zijn om de nodige zorg ook te betalen. Daarnaast heeft het Rijk verschillende financiële kortingen doorgevoerd, waarvan de omvang in deze jaren voelbaar zijn. Ook kondigde het Rijk een herijking van het Gemeentefonds aan, waardoor Zeist – net als veel andere middelgrote gemeenten in Nederland, een forse financiële korting tegemoet kunnen zien vanaf het jaar 2023.

Daarnaast zien we dat er nog onzekerheden bestaan vanwege het feit dat er nog geen kabinet is geformeerd en daardoor nog geen keuzes worden gemaakt. Bijvoorbeeld over de gevolgen van de groei van de uitgaven voor de zorg en ondersteuning voor onze inwoners via de Wmo.

Naast de reeds genoemde herijking van het Gemeentefonds moet ook nog een definitief besluit vallen over de jeugdzorggelden. Op basis van het advies van de arbitragecommissie Jeugd is voor 2022 een bedrag van 4,8 miljoen euro beschikbaar gesteld voor Zeist. De middelen voor de jaren daarna zijn echter nog onzeker.

Verder zijn er in de afgelopen periode veel maatschappelijke opgaven steeds urgenter en omvangrijker geworden. Er is een fors tekort aan betaalbare woningen in onze regio. Ook vraagt de verduurzaming van onze energievraag veel inzet, om te zorgen dat we de klimaatdoelstellingen van Parijs realiseren. De kosten voor het sociaal domein zullen door de groei van het aantal ouderen en kinderen in onze gemeente verder blijven groeien, zonder dat we daarvoor zicht hebben op passende compensatie vanuit het Rijk. Voor Zeist specifiek maken we onze organisatie en de samenleving klaar voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

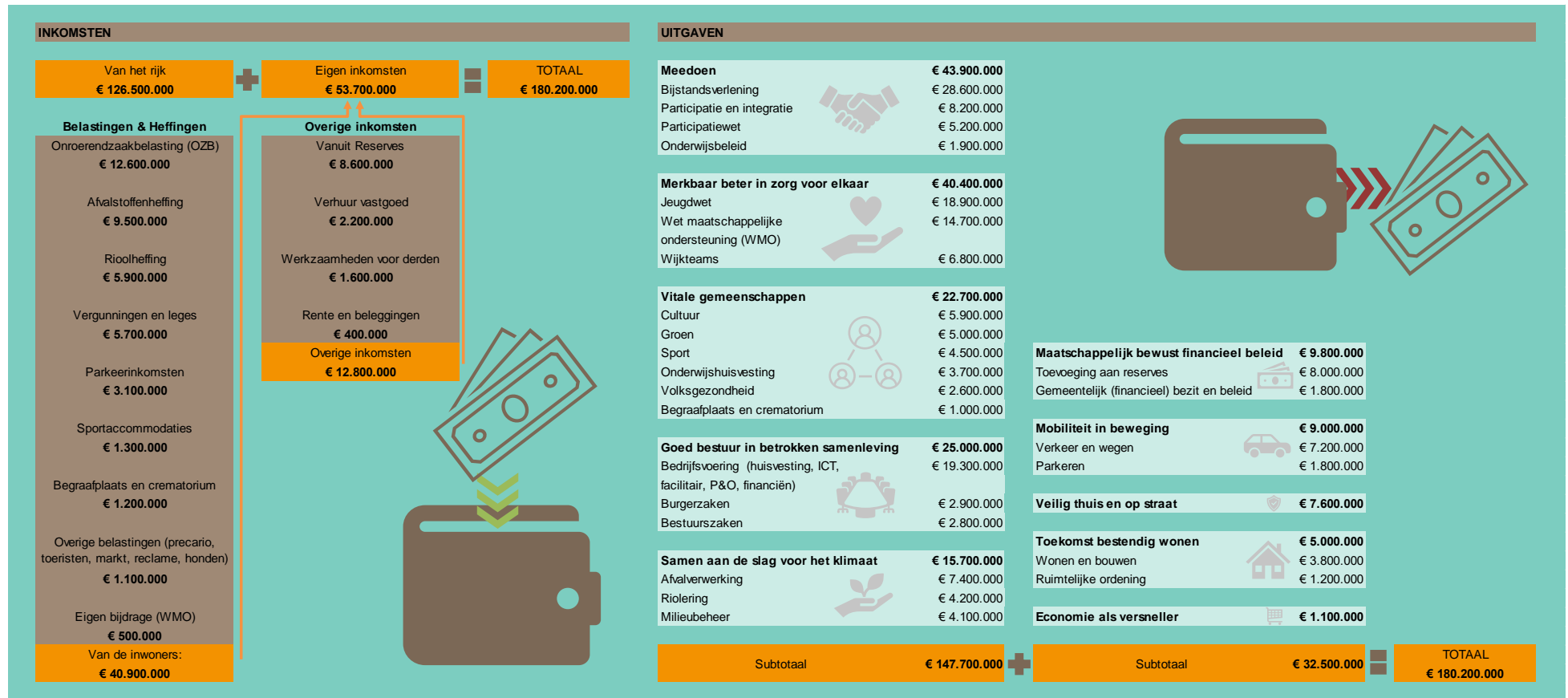
Ten slotte vormen de effecten van corona op onze samenleving een aparte uitdaging. Vanuit de gemeente hebben we een financieel ondersteuningspakket beschikbaar gesteld, met ondersteuning van het Rijk. We hebben ons ingezet om de coronacrisis te bestrijden en de nadelige effecten te beperken.

De ondersteuningsregelingen van het Rijk zijn per 1 oktober 2021 afgelopen. De gevolgen voor mensen, bedrijven en organisaties in Zeist zijn lastig in te schatten. Via het project 'Met slagkracht vooruit' volgen we in thematische gesprekken de ontwikkelingen in de samenleving en proberen we een handelingsperspectief te formuleren. Hierin kijken we ook naar blijvende veranderingen in ons dagelijks leven, die door de coronacrisis zijn ontstaan. Denk aan onze mobiliteit of het thuiswerken.

Zeist kent een financiële huishouding die gekenmerkt kan worden als wendbaar, weerbaar en bestendig. We kunnen tegen een stootje. Deze begroting geeft een nieuwe coalitie de ruimte om na de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 de maatschappelijke opgaven verder te brengen. En dat biedt veel energie om de opgaven waar Zeist voor staat op te pakken. Met elkaar en voor elkaar!

Het college van burgemeester en wethouders

Begroting 2022 in het kort

Programma 1 GOED BESTUUR IN BETROKKEN SAMENLEVING

Ons bestaansrecht is inwoners en ondernemers faciliteren in een goed leven in Zeist. Dat betekent dat voor bijna alle taken die we als gemeente hebben en besluiten die de gemeenteraad neemt, we hulp vragen aan de samenleving om ons te verrijken met kennis en woon- en werkervaring in Zeist. Samen kunnen we zorgvuldig besluiten nemen, waarbij we altijd oog houden voor het algemeen belang. Niet iedereen laat zijn of haar stem horen, maar heeft wel een stem. En die stem telt, zelfs die van onze jongste inwoners: kinderen en jongeren. Een toonaangevend voorbeeld is hoe we in 2021 met een groep van 150 inwoners in gesprek zijn gegaan om de gemeenteraad te voorzien van advies voor een balans in onze meerjarenbegroting 2021 – 2024. Simpelweg ging er de afgelopen jaren meer geld uit de pot, dan dat erin kwam, en dat heeft ertoe geleid dat we ons huishoudboekje opnieuw moesten indelen. En dat betekende ook keuzes maken in wat we wel, niet of anders doen in het faciliteren van een goed leven. Dit gesprek is in de vorm van een ‘burgerberaad’ gevoerd, en deze groep mensen (de ‘Inwoners Advies Commissie’) heeft met 62 voorstellen de gemeenteraad geadviseerd. De gemeenteraad heeft vele voorstellen omarmd en een aantal worden zelfs gelijk uitgevoerd in 2022. Een rijke oogst! Uiteraard blijven we in 2022 in deze verbinding en nauwe samenwerking met de samenleving de dingen doen die we samen nodig vinden voor een goed leven in onze mooie gemeente Zeist.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag ‘Wat gaan we daarvoor doen?’ (actie) en ‘Welke resultaten verwachten we?’ (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

1. **Als gemeente werken we met inwoners en ondernemers samen aan trajecten via het middel ‘participatie’.**

We maken samen met de gemeenteraad en de samenleving een ‘handvat participatie’. Daarin staan van A tot Z de ingrediënten van een transparant participatieproces.

- *Deelnemers ervaren en beoordelen participatieprocessen positiever. Dit blijkt dan bijvoorbeeld uit de looptijd van een participatieproces, in hoeverre inwoners wisten wat er van ze verwacht werd en zich gehoord en serieus genomen voelen, en uit sterkere communicatie uitingen. Na ieder participatieproces evalueren we in de ‘nafase’ en leren we van de uitkomsten.*
- *Het handvat sluit aan op wensen uit de Maaltijd van Zeist in 2019, wensen uit de politiek en het rekenkamerrapport ‘effectieve burgerparticipatie’.*

Verbonden partijen

- U10

[Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicatoren

- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overhead

[Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.]

Investeringen

[hoofdstuk

budgetautorisatie]

- *Topkrediet*
- vervangingsbudget*
- auto’s*
- *Gemeentehuis*
- Meubilair*

Risico’s

[Zie verder de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- *Reserve centrale huisvesting*
- *Voorziening pensioenen voormalig wethouders*
- *Voorziening wachtgeldten personeel*
- *Voorziening wachtgeldten bestuurders*
- *Voorziening spaarpremies (hypotheek)*

[Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.]

2. **Er is een aantal voorstellen vanuit de Inwoners Advies Commissie (IAC) nu al op 'uitvoeren' gezet. Dat wil zeggen dat we aan de slag gaan met deze voorstellen, dat heeft de gemeenteraad goedgekeurd, waar andere voorstellen eerst nog verder worden uitgezocht.**

Ieder IAC voorstel dat op uitvoeren staat, voeren we uit. Denk aan 'biodiversiteit door de buurt' of 'onkruidbestrijding samen met bewoners'.

IAC leden en andere geïnteresseerden houden we op de hoogte van de status van de IAC voorstellen ('nafase'). Na vaststelling van de begroting 2022 kijken we samen met hen feestelijk terug en vooruit.

Het proces leggen we vast in een documentaire (van Bromet) en via een onderzoek naar het vanuit Tilburg University.

- *Inwoners en andere geïnteresseerden zijn op de hoogte van de voortgang.*
- *De feestelijke afsluiting van het proces, de documentaire en de onderzoeksresultaten leveren waardevolle feedback op.*

3. **De stem van kinderen klinkt door in onze processen, die ook hen raken in het dagelijks leven. Hiermee zetten we in op kinder- en jongerenparticipatie.**

Onze derde kinderburgemeester Sebastian van Dijk verlengt zijn ambt in het schooljaar 2021/2022. Hij gaat werken aan het thema 'pesten'. Op zijn initiatief wordt de kinderconferentie 'pesten' georganiseerd, in samenwerking met Bibliotheek Idea Cultuur en de GGD.

De Jongerenraad bestaat 5 jaar. Dat is reden om te evalueren en te bekijken hoe we de Jongerenraad kunnen door ontwikkelen. Dat doen we zowel op inhoud (thema's en bijeenkomsten) als op proces (werving en pluriformiteit Jongerenraad).

Het jaar 2022 staat ook in het teken van de verkiezingen en nieuwe coalitievorming. We gaan met jongeren activiteiten organiseren, zoals een debat, kieswijzer of schaduwverkiezingen.

- *Door de verlenging van zijn ambt krijgt de kinderburgemeester, na het verloren coronajaar, opnieuw de kans om de stem van kinderen te vertegenwoordigen.*
- *De bekendheid van de kinderburgemeester vergroot en er komt meer aandacht voor de aanpak van pesten.*
- *De bekendheid van de Jongerenraad vergroot in de samenleving, de organisatie en bij de gemeenteraad. Hierdoor komt de Jongerenraad beter in positie en kunnen zij vaker op het juiste moment over belangrijke onderwerpen advies geven.*

Tabel A

Bestuur	Bedragen x € 1.000
Lasten	2.779
Baten	0
Saldo	-2.779

- *Door betrokkenheid van jongeren in aanloop naar de verkiezingen houden de politieke partijen in hun verkiezingsprogramma's meer rekening met hun belangen. De opkomst van jongeren bij de verkiezingen wordt vergroot.*

4. Negatieve langere termijn gevolgen van corona in Zeist worden zoveel mogelijk beperkt. De positieve effecten van de coronatijd worden vastgehouden en benut.

Onder de noemer 'Slagkracht Vooruit' organiseren we thematafels. Raad, college, experts, partners, ondernemers en inwoners gaan met elkaar in gesprek en verhalen en inzichten met elkaar delen. Denk aan thema's als verbinding in de buurt, eenzaamheid in onze samenleving in alle leeftijdsgroepen, lokale economie en vitaliteit en armoede en gezondheid.

We nemen gericht maatregelen om positieve en negatieve effecten van corona te vergroten en verkleinen.

- *We hebben een duidelijk beeld wat de positieve en negatieve effecten van Corona op de langere termijn zijn voor onze samenleving, en wat dit betekent aan benodigde acties vanuit ons als gemeente in samenspel met anderen. Uit deze thematafels zal blijken welke vervolgacties nodig zijn.*

5. Inwoners ervaren een excellente dienstverlening.

We zetten verdere stappen in onze dienstverlening en digitaliseren waar mogelijk.

We ontwikkelen het zaakstelsel verder door.

We monitoren de klanttevredenheid, leren van klachten en vertalen dit door in de verbeterprocessen.

We zetten een opleidingstraject gericht op dienstverlening op in het ontwikkel- en opleidingsprogramma voor de interne organisatie

We leveren onze 2^e dienstverlenings-rapportage op in het 4^e kwartaal 2022. Aan de ene kant harde cijfers (hoeveel klantcontacten, uitkomsten van het KTO, wachttijden, hoeveel Wob-verzoeken, etc.) en aan de andere kant het verhaal van de inwoner, de ondernemer en onze medewerkers (hoe beleven zij de dienstverlening).

- *Tevreden klanten vinden snel en gemakkelijk hun informatie. Onze online dienstverlening is snel en duidelijk, maar kan het persoonlijke contact niet altijd vervangen. Als gemeente willen we profiteren van alle technologieën die onze dienstverlening beter en gemakkelijker kunnen maken, maar ook de menselijke maat hanteren bij complexere vraagstukken.*

Tabel B

Burgerzaken	Bedragen x € 1.000
Lasten	2.850
Baten	1.110
Saldo	-1.740

- *We realiseren een extra besparing op de ambtelijke capaciteit, in totaal structureel € 150.000 (bovenop de eerdere besparing van € 65.000 in 2021).*
- *Inwoners zijn via hun Persoonlijke informatiepagina goed op de hoogte wat de stand van zaken is m.b.t. hun vraag en wanneer zij antwoord kunnen verwachten.*
- *De backoffice blijft goed geëquipeerd op kennis, houding en gedrag t.b.v. een goede dienstverlening.*
- *De dienstverleningsrapportage geeft inzicht in de feitelijke en belevingswaarde van de klant rondom onze dienstverlening en welke zaken de komende tijd verbeterd worden.*

6. Inwoners maken tijdens de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022 gebruik van hun democratisch stemrecht.

We zorgen voor een efficiënte organisatie, rechtmatig en toegankelijk.

We streven naar het verhogen van het stemgedrag onder jongeren, onder meer met communicatie en hulp van de jongerenraad.

- *Alle Zeisternaren die willen en mogen stemmen, kunnen dit rechtmatig en zelfstandig doen, dan wel iemand namens hen laten stemmen. Hierbij wordt de Kieswet toegepast en nageleefd.*

7. Inwoners kunnen erop vertrouwen dat wij in onze informatiehuishouding hun persoonsgegevens beschermen.

Veilig werken is onderdeel van het inwerkprogramma. De bewustwordingscampagne wordt een terugkerend onderdeel van de Zeist academie. Hierbij ligt de focus naast het vergroten van kennis en digitale vaardigheden vooral op houding en gedrag.

We blijven contractueel afspraken maken en de afstemming zoeken met onze ketenpartners en gemeenschappelijke regelingen op het gebied van veilig werken.

We nemen deel aan landelijke programma's, zoals VNG GGI-veilig.

- *Veilig werken wordt onderdeel van ons DNA. Structurele aandacht voor veilig werken leidt tot alertheid, het nemen van verantwoordelijkheid en het maken van de juiste (integere) afwegingen.*
- *We vergroten de digitale weerbaarheid van de interne organisatie, onze ketenpartners en gemeenschappelijke regelingen.*
- *We weten wat er speelt en kunnen snel reageren bij mogelijke dreigingen. Daarmee verhogen we collectief de informatieveiligheid en voorkomen we datalekken of hackaanvallen.*

8. We willen weten welke maatschappelijke opgaves er spelen in de samenleving, om zo goede analyses en de juiste afwegingen te kunnen maken.

We stellen (open) data zo veel als mogelijk en nodig beschikbaar.

We brengen de kwaliteit en integriteit van de data waar we over beschikken verder op orde door analyses uit te voeren.

We acteren actief op social media om de verbinding te maken met onze inwoners.

- *Een optimalisering van de dienstverlening en de samenwerking met ketenpartners en gemeenschappelijke regelingen, omdat we meer weten als we informatie, data en kennis, binnen de regels die hiervoor gelden, combineren.*
- *Kwalitatief betere data leidt tot een duurzame informatiehuishouding en uitwisseling van gegevens met ketenpartners.*

9. Onze overheidsinformatie is toegankelijk, transparant en vindbaar voor onze samenleving.

Zeist voldoet aan de Wet open overheid.

We maken onder andere overheidsinformatie in elf categorieën actief openbaar. Denk aan: wet- en regelgeving; organisatiegegevens; raadsstukken; bestuursstukken; stukken van adviescolleges; convenanten; jaarplannen en -verslagen; Wob/Woo-verzoeken; onderzoeken; beschikkingen en klachten. De wet zal (waarschijnlijk) in 2022 in werking treden.

We inventariseren in hoeverre de actief openbaar makingsprocessen kunnen aansluiten bij de bestaande processen. Het uitgangspunt hierbij is zoveel mogelijk processen te digitaliseren en processen handmatig uit te voeren, waar digitalisering niet mogelijk is. Dit zal stap voor stap worden gerealiseerd en geïmplementeerd.

De rol van Woo-contactfunctionaris zal worden ingevuld conform de vereisten vanuit de Woo, die inwoners kan helpen met het vinden van informatie.

- *De informatie is voor iedereen gelijk (informatiegelijkheid) en 24/7 toegankelijk en benaderbaar. Inwoners ervaren meer openheid en transparantie. Wel kan dit leiden tot meer vragen vanuit de samenleving, en mogelijk tot nog meer openheid en transparantie.*
- *Ook raad, bestuur en medewerkers zullen de vruchten plukken van het beschikbaar en toegankelijk zijn van meer informatie.*

10. De gemeentelijke organisatie is zo efficiënt en effectief mogelijk ingericht.

We gaan, zoals ook vastligt in fase 1 van de taakstelling, aan de slag met 4 onderdelen: financieel technische maatregelen, beperken inhuur, efficiëntie en innovatie.

We voeren een projectaanpak op rondom het doorvoeren van automatisering, digitalisering en nieuwe (innovatieve) manieren van werken.

- *We gaan in 2022 voor fase 1 een bezuiniging van € 250.000 realiseren op de ambtelijke organisatie (bovenop de € 215.000 die in 2021 en 2022 wordt doorgevoerd, en € 100.000 in 2023 op de ambtelijke capaciteit m.b.t. dienstverlening als gevolg van digitalisering).*
- *We gaan in 2022 voor de IAC voorstellen een bezuiniging realiseren van € 350.000 op de ambtelijke organisatie + € 150.000 door extra digitalisering van de dienstverlening. Dit ten einde het realiseren van een nóg efficiëntere en effectieve organisatie.*

Tabel C

Ondersteuning organisatie	Bedragen x € 1.000
Lasten	19.343
Baten	370
Saldo	-18.973

Programma 2 VITALE GEMEENSCHAPPEN

Voor een vitale gemeenschap is een aantal randvoorwaarden in het leven van belang. Denk aan veiligheid, gezondheid en voldoende ruimte voor onderwijs, sport, cultuur en recreatie. Ook de ervaring van sociale inclusie, sociale cohesie en sociale empowerment is nodig. Binnen zowel dit programma als het programma Meedoen en Merkbaar beter in zorg voor elkaar staan activiteiten die hieraan bijdragen.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag 'Wat gaan we daarvoor doen?' (actie) en 'Welke resultaten verwachten we?' (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

Een goede gezondheid bevorderende leefomgeving

- 1. Wonen zorg en welzijn zijn verbonden in de wijk. Prettig wonen voor mensen met een ondersteuningsbehoefte vraagt meer dan alleen een geschikte woning. Het gaat om de samenhang tussen de woning, de leefomgeving en aanwezige zorg en ondersteuning in de wijk.**

We stellen een woonzorganalyse op in samenwerking met betrokken organisaties die actief zijn op het gebied van wonen, zorg en welzijn.

We stellen een plan van aanpak op voor wonen, zorg en welzijn, als uitwerking van de woonzorganalyse.

- *We krijgen goed inzicht in vraag en aanbod op het gebied van wonen en zorg.*
- *Het plan van aanpak wonen, zorg en welzijn gaat integraal onderdeel uitmaken van de gemeentebrede huisvestingsopgave. Een basis voor concrete acties op het gebied van wonen, zorg en welzijn.*

- 2. Een gezonde levensstijl van onze (kwetsbare) inwoners en de inzet op preventie van ziekte wordt bevorderd.**

We sluiten een sport- en preventieakkoord. Samen met onze partners geven we hiermee een extra impuls aan een Gezond Zeist. We bevorderen het sporten, gaan voor rookvrije sportkantines en brengen gezonde voeding onder de aandacht.

We maken het aanbod rond mentale weerbaarheid beter vindbaar voor hulpverleners en inwoners en stimuleren een goede samenwerking tussen de initiatieven.

Tabel K

Volksgezondheid	Bedragen x € 1.000
Lasten	2.546
Baten	0
Saldo	-2.546

Verbonden partijen

- Stichting openbaar onderwijs Rijn- en Heuvelland
- Stichting openbare scholengemeenschap Schoonoord
- Zwembad Dijnseburg
- Stichting Regio-cultuurcentrum IDEA
- Stichting KunstenHuis De Bilt – Zeist
- GGDrU
- Boswerf

[Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicatoren

- Voortijdig schoolverlaters
- Absoluut verzuim
- Relatief verzuim
- Niet-sporters

[Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.]

Investeringen

[hoofdstuk

budgetautorisatie]

- Blikkenburg West: clubgebouw, kunstgrasveld 1 en 2, natuurgrasveld 1
- Dijnseburg: kunstgrasveld en natuurgrasveld
- Kunstgrasveld Noordweg
- Atletiekbaan Dijnseburg
- Vervangen Blikkenburg Toplaag Kunstgras

Risico's

- *Alle sportkantines worden rookvrij, er komt meer gezonde voeding in het aanbod van sportkantines en het aantal aanmeldingen bij sportclubs stijgt.*
- *Meer inwoners worden ondersteund bij mentale problemen wat helpt bij het versterken van hun veerkracht. Ten opzichte van 2021 zien we toename van 10% van de deelname aan de preventieve initiatieven van de door ons gesubsidieerde partijen*

3. Onze inwoners wonen in een schone, gezonde en groene leefomgeving.

We geven uitvoering aan het plan 'samen voor meer biodiversiteit voor Zeist', zoals omvormen van gazon naar lang gras en het vergroenen van 'zinloze verharding'. Hierbij inventariseren we de locaties bladruimen en maaien die geschikt zijn om te extensiveren.

Alle plantensoorten zijn belangrijk voor de biodiversiteit. Daarom bestrijden we alleen wat direct de gezondheid schaadt (zoals de Eikenprocessierups en de Reuzenberenklauw) of andere soorten verdringt (Japanse duizendknoop), binnen de bestekken die zijn aanbesteed.

- *Binnen de beschikbare budgetten wordt er op basis van een prioriteringslijst verharding omgevormd naar groen. Zo krijgen we een biodiverse, klimaatadaptieve, gezonde en aantrekkelijke woonomgeving.*
- *De biodiversiteit wordt versterkt.*

Onderwijshuisvesting

1. Er zijn genoeg onderwijslocaties voor alle leerlingen in Zeist en deze locaties zijn van goede kwaliteit.

De vernieuwbouw van de Tobiaschool en het CLZ en uitbreiding en nieuwbouw van een gymlokaal staan gepland. Verder starten we met voorbereidingen van diverse renovaties en uitbreiding van schoolgebouwen.

- *Resultaat is de afronding van de renovatie en nieuwbouw en goed onderhouden scholen voor de leerlingen in Zeist.*

2. Ieder kind kan onderwijs volgen op de school van zijn of haar keuze. Basisscholen zijn evenwichtig verspreid over de wijken in Zeist.

We gaan in gesprek met schooldirecteuren over het aannamebeleid.

- *Meer kinderen kunnen onderwijs volgen op de school naar keuze.*

[Zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- Reserve bomenfonds
  - Reserve vervangingsinvesteringen openbare ruimte SFI/VIS
  - Reserve onderhoud openbare ruimte SFI/VIS
  - Reserve vervangingsinvesteringen sport SFI/VIS
  - Reserve onderhoud sport SFI/VIS
  - Reserve maatschappelijk rendement zwembad
  - Reserve huisvesting onderwijs
  - RIOZ gelabed deel Vollenhove Vooruit
  - Voorziening afkoop grafonderhoud
- [Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.]

Tabel J

Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Bedragen x € 1.000
Lasten	5.005
Baten	180
Saldo	-4.825

Tabel D

Onderwijs huisvesting	Bedragen x € 1.000
Lasten	3.725
Baten	119
Saldo	-3.606

3. Schoolomgevingen zijn inclusief, toekomstgericht en leerbevorderend.

Er zijn vier acties in uitvoering: toegankelijkheidsscans, energiescans, verbetering luchtkwaliteit en aansluiting bij de geplande mobiliteitsvisie.

- *Leerlingen en onderwijspersoneel kunnen na aanpassingen in toegankelijke, duurzame en veilige omgevingen optimaal functioneren.*

Cultuur

1. Met ons cultuurbeleid willen we kwaliteit en aantrekkelijkheid van leven, wonen, werken en beleven in Zeist blijven versterken.

We betrekken inwoners, ondernemers de culturele en maatschappelijke sectoren actief bij de ontwikkeling en uitvoering van ons beleid. In de vorm van verschillende sessies met deze partijen werken we toe naar een actualisatie van de huidige cultuurvisie. We gaan in gesprek met schooldirecteuren over het aannamebeleid.

We focussen op de basis van ons culturele en recreatieve aanbod. We versterken de netwerkposities van de Bibliotheek, KunstenHuis, Slot Zeist en podia zoals het gemeentelijk (Film)theater Figi, Beauforthuis, Peppel, Torenlaantheater en andere podia. We zetten hiermee in op verduurzaming van bestaande organisaties en initiatieven en in mindere mate op nieuwe organisaties en initiatieven.

We reduceren de regeldruk in de uitvoering van ons cultuurbeleid door een substantieel deel van bestaande middelen direct met de sector te investeren in bestaande en nieuwe initiatieven.

Het KunstenHuis en IDEA fuseren per 1 januari 2022. Ze gaan met deze fusie mee in de landelijke trend van multifunctionele cultuurhuizen waar verschillende maatschappelijke en culturele organisaties gezamenlijk optrekken.

- *In 2022 wordt er een geactualiseerde cultuurvisie opgeleverd.*
- *We blijven onze culturele partners ondersteunen met (structurele en incidentele) subsidies. De cultuurmakelaar en het stadslab spelen een belangrijke rol in aanjagen van netwerkvorming. Er wordt een stevig netwerk van onderlinge spelers opgebouwd waarmee verduurzaming wordt gewaarborgd.*
- *In 2022 is ons expositiebeleid geoutsourcet naar Slot Zeist Horeca B.V. Met de grote partners (in eerste instantie met KunstenHuis en IDEA) werken we toe naar een budgetovereenkomst, waarin we voor meerdere jaren de ambities met elkaar uitspreken.*

Tabel G

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Bedragen x € 1.000
Lasten	2.957
Baten	28
Saldo	-2.929

- *Door de fusie wordt efficiëntieslag gemaakt in organisatie inhoud. De fusie zorgt ervoor, dat de taakstelling bij Het KunstenHuis en Idea gefaseerd gerealiseerd kan worden.*

2. We betrekken jongeren, ouderen, nieuwkomers en inwoners met bijzondere maatschappelijke achtergronden actief bij kunst, cultuur, cultuureducatie en talentontwikkeling.

In de Cultuurvisie zijn tien speerpunten benoemd. Deze aanpak zetten we door. We focussen op het actief betrekken van jongeren en meer ruimte voor talentontwikkeling.

Bij het toekennen van incidentele culturele subsidies blijven we kritisch op diversiteit in het culturele aanbod met extra aandacht voor bijzondere disciplines (onder meer dans, theater, muziek, beeldende kunst). Door middel van adviesgesprekken en aanjagen van samenwerkingen met verschillende sectoren wordt diversiteit gestimuleerd.

In samenwerking met het KunstenHuis en IDEA ondersteunen we meer aandacht voor cultuur- en jeugdeducatie in bibliotheken op school en op de naschoolse opvang in de wijken. We blijven de rol en inzet van de combinatiefuncties cultuur versterken in het Netwerk Cultuureducatie.

Samen met het Stadslab, bewoners en andere partners onderzoeken we mogelijkheden om te komen tot een creatieve broedplaats in Vollenhove (onderdeel Vollenhove Vooruit).

- *Het KunstenHuis en IDEA ontwikkelen ook in 2022 een aantrekkelijk aanbod voor jongeren en zetten met hun programma's in op onder andere talentontwikkeling. Met het Stadslab wordt een nieuwe doelgroep bereikt (jongeren, jongvolwassenen met kleine kinderen, nieuwe innovatieve inwoners van Zeist). Aan de hand van de prestatieafspraken en monitoring volgen we de resultaten. Zo nodig kunnen we bijsturen.*
- *Het resultaat is een meer divers aanbod in cultuur waarbij een breed scala aan doelgroepen zich thuis voelt.*
- *Op alle basisscholen in Zeist wordt cultuureducatie aangeboden.*
- *Een coalitie van creatieve ondernemers hebben een plan voor een creatieve broedplaats gereed.*

3. De verschillende sectoren erfgoed, duurzaamheid, kunst, cultuur, toerisme en recreatie vormen een sterk blok, dat samen met inwoners, ondernemers en bezoekers een grotere bekendheid verwerft.

Met de inzet van de cultuurmakelaar en het Stadslab versterken we samenwerkingen in de culturele sector en met onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

- *Er is meer bekendheid van alle activiteiten die georganiseerd worden in Zeist en daardoor ook meer deelnemers en hogere opkomst. Hierdoor bruist Zeist nog meer.*

4. Met de inzet van nieuwe en sociale media en platforms bevorderen we een grotere (naams-) bekendheid en (regionale) profilering.

Doelgroepgerichte communicatie over het culturele aanbod in Zeist. Hierbij benutten we de samenwerking met en de expertise van bijvoorbeeld het KunstenHuis en het Stadslab.

- *Structurele afstemming met het culturele veld over de planning en het aanbod.*

Erfgoed

1. Informatie over vergunningaanvragen en advisering rondom wijzigingen toegankelijk en transparant maken.

Met enthousiasme en kennis adviseren we inwoners van Zeist over de mogelijkheden in hun monumenten of in beschermde gebieden. Vergunningaanvragen handelen we adequaat en proactief af.

- *Monumenteigenaren die tevreden zijn over de informatieverstrekking en geboden mogelijkheden en oplossingen. Niet alles kan in een monument maar er kan ook heel veel wel.*

2. Met de partners van het Geheugen van Zeist maken we het erfgoed binnen de gehele gemeente herkenbaarder en beleefbaar.

We maken het erfgoed van Zeist zichtbaar en beleefbaar tijdens de Open Monumentendag, een nieuwe tentoonstelling in het Slot, erfgoed Schildjes en andere initiatieven.

De ambities die beschreven staan in het ambitiesdocument erfgoed blijven we uitvoeren. Met voorlichting brengen we de verduurzamen van monumenten en het opstellen van een kerkenvisie etc. onder de aandacht.

- *Inwoners worden bekender met hun erfgoed en ervaren het als culturele identiteit van Zeist. Dit zorgt voor draagvlak voor de monumentenzorg en het behoud het erfgoed van Zeist.*

3. Erfgoed zal een belangrijke plaats innemen in de Omgevingsplannen, ook tijdens de voorbereiding van de Omgevingswet.

Tabel I

Media	Bedragen x € 1.000
Lasten	1.481
Baten	0
Saldo	-1.481

Tabel H

Cultureel erfgoed	Bedragen x € 1.000
Lasten	1.432
Baten	548
Saldo	-884

Erfgoed op de juiste wijze inbedden in de ruimtelijke plannen zodat monumenten, structuren en beschermde dorpsgezichten op de juiste wijze beschermd zijn onder Omgevingswet.

- *Bij de vaststelling van de Omgevingswet in 2022 wordt er bij ruimtelijke plannen rekening gehouden met erfgoedwaarden.*

Recreatie

1. Recreatie, toerisme, sport en cultuur blijven met de natuur aantrekkelijke bouwstenen voor de profilering van onze groene gemeente met haar bruisend centrum.

Het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) brengt met verschillende campagnes (zowel online als offline) Zeist en omgeving onder de aandacht van bezoekers.

- *Zeist kent een aantrekkelijk toeristisch klimaat voor de twee hoofddoelgroepen, die in Zeist recreëren, namelijk de rustzoeker en de stijzoeker. Zeist wordt gevonden door zowel landelijk als internationaal toerisme.*

2. Samen met partners (terreineigenaren en -beheerders, ondernemers, overheden) versterken en beschermen we ons groene goud en de Utrechtse Heuvelrug. De diversiteit van ons kostbare culturele erfgoed houden we in goede staat.

We continueren de Heuvelrugalliantie die bestaat uit een divers gezelschap van initiatieven die zich richten op natuur, landschap en erfgoed. Streekproducten, zoals Heuvelrug bier en droge worst worden verder ontwikkeld. Van ieder verkocht product gaat een percentage naar natuurbeheer.

- *De natuur in en rond Zeist wordt versterkt.*

Sport

1. Zeist heeft een grote variatie aan sportaanbieders en sportvoorzieningen van hoog niveau.

De hoofdlijnen uit het Masterplan Buitensportaccommodaties (inclusief de bijstelling) werken we verder uit en brengen we ten uitvoer.

We geven nader uitwerking aan fase 1 van de routekaart binnensportaccommodaties en leggen deze voor aan de raad ter besluitvorming

Tabel E

Sportbeleid en activering	Bedragen x € 1.000
Lasten	857
Baten	0
Saldo	-857

- Vaststelling bestemmingsplan sportpark Blikkenburg-West
- Aanleg 2 korfbalvelden RDZ op sportpark Blikkenburg-West
- Aanleg wandelpaden, spelen, extra groen, overige sportvoorzieningen op sportpark Blikkenburg-West
- Vervangen toplaag 2 kunstgrasvelden sportpark Achter 't Slot
- Nieuwbouw clubgebouw FZO/Patria op sportpark Blikkenburg-Oost
- Nieuwbouw kleedkamergebouw SV Zeist / HSV Phoenix op sportpark Dijnselburg.
- Aanleg speelvoorzieningen en beweeggrondje op sportpark Dijnselburg
- Voorbereiding en start renovatie/uitbreiding clubhuis sportpark Noordweg
- Renovatie parkeerplaats sportpark Noordweg
- Vaststelling door de raad van de routekaart fase 1 en start uitvoering van de betreffende deelprojecten.

Begraven en cremieren

1. Zeist heeft een diversiteit aan uitvaartmogelijkheden.

In 2022 werken we verder aan het ontwikkelen van een natuurbegraafplaats in het stuk bos naast de huidige begraafplaats. We stellen een bestemmingsplan op.

- Half 2022 wordt het ontwerpbestemmingplan ter inzage gelegd. Besluitvorming vindt eind 2022 plaats.

Tabel F

Sport accommodaties	Bedragen x € 1.000
Lasten	3.686
Baten	1.229
Saldo	-2.457

Tabel L

Begraafplaatsen en crematoria	Bedragen x € 1.000
Lasten	1.030
Baten	1.221
Saldo	191

Programma 3 MERKBAAR BETER IN ZORG VOOR ELKAAR

In 2022 investeren we sterk in onze basisinfrastructuur: in de doorontwikkeling van de lokale teams bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en in het Sociaal Team. Het goed functioneren van deze teams is essentieel om aan inwoners passende zorg en ondersteuning te kunnen bieden.

De coronacrisis zal ook in 2022 nog gevolgen hebben voor het functioneren van onze samenleving en onze zorg voor elkaar. Het is extra belangrijk om goed met inwoners in contact te blijven en alert te zijn op signalen. Aandacht geven we ook specifiek aan het kansrijk opgroeien van onze jeugd. Onder de noemer van het integrale programma 'Sociaal in Balans' werken we aan oplossingen om kwalitatieve zorg te kunnen blijven bieden binnen budget. Via diverse initiatieven transformeren we zo in samenhang de zorg voor gezinnen en volwassenen in Zeist.

Ook de ervaring van sociale inclusie, sociale cohesie en sociale empowerment is nodig. Binnen zowel dit programma als het programma Meedoen en Vitale gemeenschappen staan activiteiten die hieraan bijdragen. We stimuleren de eigen kracht van de inwoners. Het project Vollenhove Vooruit is hiervan een mooi voorbeeld.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag 'Wat gaan we daarvoor doen?' (actie) en 'Welke resultaten verwachten we?' (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

1. **Om inwoners tijdig en goed te kunnen ondersteunen versterken we onze basisinfrastructuur.**

We vergroten de capaciteit van het CJG, zodat zij meer zelf ondersteuning kan bieden zonder te verwijzen naar tweedelijns jeugdhulp (onderdeel programma Sociaal in Balans).

We werken via een ontwikkelagenda voor de lokale teams aan kwaliteitsverbetering van de lokale zorg. Onder meer met trajecten rond optimaliseren van plannen van aanpak, brieven en beschikkingen, opleidingen en datagericht werken.

We versterken samenwerking met Samen Veilig Midden Nederland door een medewerker van hen te laten meewerken in ons lokale CJG. Hierdoor pakt het CJG meer casussen in het vrijwillige kader lokaal op.

Verbonden partijen

- BIGA
- RDWI
- Stichting MeanderOmnium
[Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicatoren

- *Cliënten met een maatwerkarrangement*
- *Jongeren met jeugdhulp*
- *Jongeren met jeugdreclassering*
- *Jongeren met jeugdbescherming*
[Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.]

Investeringen

Geen

Risico's

[Zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- *Reserve decentralisaties*
- *RIOZ gelabed deel Vollenhove Vooruit*
- *Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken*

[Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.]

In regionaal verband maken we afspraken met hulpaanbieders om de door- en uitstroom bij de verblijffuncties te verbeteren. Ook organiseren we meer advies en ondersteuning aan gezinshuisouders en pleegouders.

Binnen de overeenkomst Wmo-begeleiding ontwikkelen we regionaal een pilot, gericht op een doelmatige inzet van het zorgbudget.

We maken, in regionaal verband, een gedeelde visie op toekomstbestendige huishoudelijke ondersteuning. En vertalen deze visie naar een regionale aanbesteding.

- *Afname gebruik van jeugdhulp. Monitoring via analyses van het gebruik van jeugdhulp.*
- *Meer hulpverlening door medewerkers van de teams zelf i.p.v. doorverwijzen naar tweedelijnszorg; de communicatie tussen de medewerkers van de teams en hulpvragers verloopt helder en duidelijk. Hulp is meer toegesneden op de eigenheid van iedere wijk; en de communicatie met hulpvragers verloopt helder en duidelijk.*
- *Afname inzet hulp via het gedwongen kader.*
- *Afname kinderen in verblijffuncties jeugdhulp.*
- *Inwoners hebben minder lang professionele ondersteuning nodig en zijn meer zelfredzaam.*
- *Nieuwe contracten voor huishoudelijke ondersteuning.*

2. We blijven kwalitatieve zorg bieden binnen het budget.

We ontwikkelen samen met ketenpartners initiatieven om de sturing op de instroom jeugdhulp en Wmo te verbeteren.

We halen cliëntervaringen op en gebruiken hiervoor de webapplicatie Ervaringwijzer. In 2022 gaan ook alle jeugdhulpaanbieders de tool Ervaringwijzer gebruiken.

- *We versterken de sturing op het gebruik van Jeugdhulp en Wmo.*
- *Inzicht in de tevredenheid van cliënten over de dienstverlening van het CJG en Sociaal Team.*

3. Om onze jeugd kansrijk te laten opgroeien bieden we kinderen en hun ouders vroegtijdig de hulp en ondersteuning die ze nodig hebben.

De kerncoalitie Kansrijke start, waar de gemeente deelnemer van is, werkt aan een dekkend aanbod voor alle (aanstaande) en jongste inwoners en hun ouders. Activiteiten zijn: inzet van prenatale huisbezoeken, maatjesproject voor kwetsbare zwangeren en verbetering van de samenwerking tussen de verschillende organisaties.

Tabel P

Maatwerkdienst- verlening 18-	Bedragen x € 1.000
Lasten	14.432
Baten	0
Saldo	-14.432

Tabel R

Geëscaleerde zorg 18-	Bedragen x € 1.000
Lasten	4.444
Baten	0
Saldo	-4.444

Tabel O

Maatwerkdienst- verlening 18+	Bedragen x € 1.000
Lasten	12.544
Baten	501
Saldo	-12.043

Tabel Q

Geëscaleerde zorg 18+	Bedragen x € 1.000
Lasten	109
Baten	0
Saldo	-109

Ouders, scholen, partners en gemeente bouwen samen aan een netwerk en een plan over gezond en veilig opvoeden en opgroeien in Vollenhove (onderdeel Vollenhove Vooruit).

Bij vier scholen in Zeist experimenteren we als onderwijs en gemeente. We experimenteren met het financieren van ondersteuning voor de jeugd die in het 'grijze gebied' van passend onderwijs en jeugdhulp valt.

Elke school in Zeist heeft een vaste school CJG-er en leerplichtambtenaar. Samen met het onderwijs stimuleren we de vorming van multidisciplinaire teams (van school, leerplicht, CJG en JGZ) in de scholen. Dit sluit aan op het voorstel van de IAC: 'Bekendheid van CJG-wijkteams vergroten, o.a. via scholen. De samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs is hierin van groot belang op het effect'.

- Aanstaande (en jonge) ouders ervaren meer steun en waar nodig hulp in de eerste 1.000 dagen van hun kind. Dit meten we door afspraken over monitoring per project en een dashboard van het RIVM.
- Er is een coalitie van tenminste 4 partijen die enthousiast uitvoering geven aan het programma over 'Samen opgroeien' in Vollenhove.
- Afname instroom in de jeugdhulp en minder schooluitval. Monitoring vindt plaats in samenwerking met het samenwerkingsverband PO en VO in 2022.
- Leerlingen en hun gezinnen krijgen zo snel en goed mogelijk ondersteuning en (jeugd)hulp die nodig is voor het volgen van onderwijs. We monitoren dit via gesprekken die we met de samenwerkingsverbanden PO en VO organiseren met de Zeister scholen.

4. Om onze inwoners mensgerichte en integrale zorg te kunnen bieden verbinden we het medische en het sociaal domein met elkaar en zorgen we ervoor dat inwoners in hun wijk goede toegang hebben tot hulp en ondersteuning.

Onder regie van Zorg4Zeist (huisartsen/eerste lijn) worden lokale projecten uitgevoerd op het gebied van ouderen, GGZ en Jeugd. Onder regie van het regionale Netwerk Zuidoost Verbonden worden domein-overstijgende (Wmo,Zvw,Wlz) projecten uitgevoerd.

Om stress bij bewoners van de L-flat door de renovatie te reduceren, zetten we een extra team zorgprofessionals, team Voor L-kaar, in. Tijdens de renovatie van de flat van 2021-2023 zijn zij beschikbaar om bewoners te ondersteunen bij hulpvragen (onderdeel van Vollenhove Vooruit, zie programma 2).

Door huisartsen aan te laten sluiten op het casuïstiekoverleg van GGZ in de wijk, zorgen we ervoor dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid beter ondersteund kunnen worden in hun thuisomgeving.

Tabel N

Maatwerkvoor- zieningen (WMO)	Bedragen x € 1.000
Lasten	2.089
Baten	0
Saldo	-2.089

Tabel M

Wijkteams	Bedragen x € 1.000
Lasten	6.822
Baten	267
Saldo	-6.555

Regionaal wordt een plan opgesteld om de decentralisatie van Bescherm Wonen goed te organiseren.

Per 2023 nemen we de inkoop- en beheertaak van het sociaal recreatief Wmo-vervoer over van de provincie. We stellen daarom beleid op over het doelgroepenvervoer. Op basis van de richting uit het beleid start in 2022 de inrichting van inkoop en beheerfunctie voor het Wmo-vervoer.

- *Betere multidisciplinaire samenwerking in de wijk, opgestelde werkwijze voor vroegsignalering, soepele overdracht bij ontslag uit ziekenhuis of kliniek en verkorten wachtlijsten.*
- *Bewoners van de L-flat (728 woningen) hebben passende hulp dichtbij en stress is gereduceerd. Via huisbezoeken en een vragenlijst worden de ervaringen gemonitord.*
- *Voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid wordt zorg en ondersteuning geboden vanuit een thuisomgeving in de eigen wijk.*
- *De regio Zuid- Oost Utrecht is voorbereid op de decentralisatie van Bescherm Wonen.*
- *De voorbereiding voor de inkoop en beheerstaak van het sociaal recreatief Wmo-vervoer (Regiotaxi) is gereed. Deze taak kan eind 2023 van de provincie worden overgedragen aan gemeenten via een nieuw contract.*

5. Eenzaamheid onder ouderen en jongeren wordt voorkomen en verminderd.

In 2022 wordt het 75+ huisbezoekproject afgerond. Er wordt opvolging gegeven aan signalen. Inwoners worden op maat ondersteund door de lokale coalitie tegen eenzaamheid.

De aanpak om eenzame jongeren via project Join us te bereiken wordt in 2022 voortgezet en aan het eind van het jaar geëvalueerd.

- *Door deze acties weten we veel ouderen te bereiken om eenzaamheid te voorkomen of te verminderen. Alle 75-plussers hebben een brief met uitnodiging ontvangen. Met degenen die positief op de uitnodiging reageren wordt gesprek gepland. De uitkomst van enquête onder 75-plussers wordt benut om de aanpak tegen eenzaamheid te optimaliseren. Samen met de lokale coalitie wordt hiervoor een plan opgesteld*
- *In Nederland voelt 8% van de jongeren zich chronisch eenzaam. Door de Coronacrisis zien we deze cijfers oplopen. We kijken in de evaluatie naar het bereik van dit project en de kwaliteit van de signaalopvolging.*

6. Vollenhove is een buurt waar iedereen plezierig woont en waar bewoners zich met elkaar en hun buurt verbonden voelen.

Uitvoering van de buurtaanpak Vollenhove Vooruit. Een aanpak van bewoners, gemeente en organisaties die hun krachten bundelen om bewoners vooruit te helpen én de buurt een boost te geven. Dit gebeurt via sociale en fysieke projecten. Zie ook acties genoemd in andere programma's.

- Realisatie van een netwerk Vollenhove Vooruit bestaande uit bewoners, gemeente en organisaties. Zij coördineren de projecten en de voortgang.

Programma 4 TOEKOMSTBESTENDIG WONEN

Voor iedereen moet er plek zijn om in Zeist te kunnen wonen. Dit vraagt om een passend en evenwichtig woningaanbod. Ook vraagt dit om de kwaliteit van de leefomgeving goed af te stemmen met de veranderende maatschappelijke wensen. We maken het verschil door verder te kijken dan een huis of een tuin. Het gaat ook om samenhang en de sociale aspecten die bijdragen aan een goed leven. Het gaat om het samenbrengen van belangen, inspiratie en het benutten van kansen voor nieuwe concepten. Dit doen we straks met de komst van de nieuwe omgevingswet nog nadrukkelijker en samen. We bouwen verder aan een vitale leefomgeving die toekomstbestendig is, duurzaam en inclusief voor iedereen.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag ‘Wat gaan we daarvoor doen?’ (actie) en ‘Welke resultaten verwachten we?’ (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

1. **Voldoende beschikbare en betaalbare woningen voor lage en middeninkomens.**

Bij nieuwbouw zetten we in op een gedifferentieerd woonprogramma. Dit doen we door nieuwe initiatieven te toetsen op de kaders uit de Woonvisie 2021 – 2025.

We versnellen procedures, binnen de versnelde huisvestingsopgave.

We geven verder invulling aan de gereedschapskist voor het stimuleren en borgen van betaalbare woningbouw, één van de acties uit de woonvisie. Zo starten we in samenwerking met corporaties concrete projecten voor betaalbare woningen in het lage middensegment. Daarnaast zoeken we naar mogelijkheden voor betaalbare koopwoningen voor onder andere starters.

We verkennen innovatieve voorbeelden in het land. Bijvoorbeeld groepswonen, flexibele woonvormen en het wegnemen van (financiële) belemmeringen om samen te wonen. (IC 3.01 en 4.14)

We evalueren de starterslening. Dit instrument moet starters een extra duwtje in de rug geven om een huis te kunnen kopen in Zeist.

- *In ieder nieuwbouwproject is er plek voor een diversiteit aan huishoudens qua samenstelling en inkomen. Hierover wordt jaarlijks gerapporteerd in de Monitor Wonen.*
- *De versnellingsopgave, gestart in 2017, heeft als doel om 1.250 extra (goedkope en middel dure) woningen te realiseren, in het bijzonder voor starters. Hiervan zullen er tot en met*

Verbonden partijen

- ODRU
  - Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
  - WOM Kerckebosch
  - Fonds Hart van de Heuvelrug (Provinciale Bestuurscommissie)
- [Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicatoren

- Demografische druk
  - Woonlasten éénpersoonshuishouden
  - Woonlasten meerpersoonshuishouden
  - Gemiddelde WOZ-waarde woningen
  - Nieuwbouw woningen
- [Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.]

Investeringen

Geen

Risico's

[Zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- Reserve zelfregulerende projecten
- Reserve voormalig ISV projecten
- Reserve fietstunnel Den Dolder
- Bestemmingsreserve leges
- Reserve zorgeloos wonen
- Reserve revolving fund sociale woningbouw
- Reserve vastgoedfonds

Tabel T

Grondexploitatie (niet-bedrijven-terreinen)	Bedragen x € 1.000
Lasten	497
Baten	0
Saldo	-497

2021 ca. 400 van zijn gerealiseerd. In 2022 zullen er (afhankelijk van mogelijke vertragingen door beroep- en bezwaarprocedures) ca. 200 woningen worden opgeleverd.

- In 2022 wordt er gewerkt aan de volgende projecten, die ook onderdeel zijn van de versnellingsopgave:
  - Vogelwijk (24 sociale en 54 middeldure huurwoningen)
  - Griffensteyn (20 extra huurwoningen)
  - De Griff (20 sociale en 20 middeldure huurwoningen)
- Inzicht in de mogelijkheden om relatief snel de beschikbaarheid van (betaalbare) woningen te vergroten en daarmee meer mensen een passende woning te bieden.
- Inzicht in de effectiviteit van dit instrument voor starters in Zeist.

2. Voldoende woningaanbod voor spoedzoekers en bijzondere doelgroepen.

We geven invulling aan de afspraken in de ambitieverklaring Uitstroom Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MO/BW) regio Zuid Oost Utrecht, waaronder het verbeteren van de samenwerking met betrokken partijen.

We maken afspraken met woningcorporaties over o.a. nieuwe woonvormen. Hierbij is er ook aandacht voor de balans tussen bijzondere toewijzing en reguliere toewijzing, zodat ook regulier woningzoekenden en spoedzoekers voldoende kans houden op een woning.

- *We zorgen ervoor dat cliënten uit MO/BW tijdig en passend in onze regio kunnen wonen. Het gaat om maximaal 49 cliënten die jaarlijks een plek moeten kunnen vinden in Zeist.*
- *Meer passende woonruimte voor bijzondere doelgroepen, waarbij wonen en zorg en ondersteuning goed op elkaar in afgestemd.*

3. Vitale en leefbare wijken en kernen voor iedereen, met waar nodig zorg en ondersteuning. We dragen bij aan levensloopbestendig wonen.

We stimuleren doorstroming in de buurt of wijk door in te zetten op toegankelijke nieuwbouw en afspraken over toewijzing in geval van sociale huurwoningen

We geven mensen de mogelijkheid de woning aan te passen via de WMO of de Blijverslening.

In de L-flat in Vollenhove wordt een afgesproken aantal woningen “anders” toegewezen (lokaal maatwerk). Als belangrijk selectie criterium geldt dat er een zekere maatschappelijke bijdrage geleverd wordt aan de buurt.

- *Ouderen benutten de kans om door te stromen naar een passende woning. De woning die zij achterlaten biedt kansen voor (jonge) gezinnen.*
- *Zo is de vraag voor aangepaste woningen binnen bestaande wijken op te lossen.*

- Reserve grondbedrijf
- RIOZ gelabeld deel Kerckebosch
- RIOZ gelabeld deel Austerlitz
- RIOZ gelabeld deel Vollenhove Vooruit
- Voorziening exploitatietekort Austerlitz
- Voorziening exploitatietekort Geiserlaan
[Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.]

- *Meer evenwichtige samenstelling van bewoners van de L-flat. Evaluatie na 2 jaar en eventueel voortzetten in de Geroflat. Verhoogde Inzet van vrijwilligers en maatschappelijke betrokkenheid.*

4. Onze ruimtelijke keuzes dragen bij aan maatschappelijke waarde voor onze inwoners en daarmee een goed leven in Zeist.

De groeiende vraag naar ruimte willen we goed opvangen in Zeist aan de hand van de keuzes die we in de Propositie hebben gemaakt. Deze vormen een belangrijke bouwsteen voor de Omgevingsvisie in 2022 die richting geeft aan de keuzes die we gaan maken.

- *De Omgevingsvisie moet resulteren in een integrale visie op de toekomst van Zeist. De Propositie geeft daarbij invulling en concreetheid.*
- *Bij project Eikenstein worden de eerste woningen naar verwachting in 2023 opgeleverd. Deze zijn deel van een inclusieve woonbuurt, met ruimte voor verschillende doelgroepen. Het gemeentelijk monument van de voormalige jeugdgevangenis krijgt daarin een centrale positie, als ontmoetingsplek voor iedereen. In de planontwikkeling is aandacht voor natuur-inclusief bouwen en het realiseren van gemeenschappelijke openbare ruimte.*

5. Zeist zet in op een gezonde en goede leefomgeving. Ruimtelijke ontwikkelingen dragen bij aan maatschappelijke behoeften. We hebben oog voor de kwaliteit van de ontwikkelingen.

Zeist zorgt voor een goede voorbereiding op de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging die beiden per 1 juli 2022 in werking treden. De Omgevingswet beoogt balans te bereiken tussen leefomgeving en maatschappelijke behoeften. De Wet Kwaliteitsborging (Wkb) beoogt verhoogde bouwkwaliteit. We optimaliseren onze ruimtelijke werkwijzen in aanloop naar de komst van de nieuwe wetten (deels IAC 1.10 integraal werken, zie ook programma 10).

- *Geoptimaliseerde werkwijzen voor ruimtelijke initiatieven in 2022 en 2023. Van vooroverleg tot plan en vergunning. Een voorbeeld is de "Omgevingstafel".*

6. We streven naar optimale dienstverlening voor inwoners en ondernemers met een ruimtelijke vraag of ruimtelijk initiatief.

We onderzoeken de financiële impact van de komst van de Omgevingswet en Wkb, en kijken hoe we hier op kunnen inspelen voor behoud van goede dienstverlening.

Legesinkomsten dekken de kosten van de werkzaamheden die daarvoor nodig zijn niet meer. We verhogen onze kostendekkendheid via leges en we onderzoeken andere vormen van kostendekking, zodat we een goede dienstverlening kunnen bieden.

Tabel S

Ruimtelijke ordening	Bedragen x € 1.000
Lasten	1.205
Baten	174
Saldo	-1.031

Tabel U

Wonen en bouwen	Bedragen x € 1.000
Lasten	3.301
Baten	4.932
Saldo	1.631

- *Het tekort op legesinkomsten brengen we gedurende 2022 en 2023 naar 0 of compenseren we met ander kostenverhaal, voor zover mogelijk binnen de nieuwe Omgevingswet en Wkb.*

7. Vollenhove is een buurt waar iedereen plezierig woont.

In samenspraak met bewoners en stakeholders ontwikkelen we een gebiedsvisie voor de hele buurt (onderdeel Vollenhove Vooruit).

- *Een vastgestelde en breed gedragen gebiedsvisie waardoor het park verbonden is met de omgeving. Er is een aanpak gereed op deelplan niveau (raadsbesluit in 2022).*

Programma 5 VEILIG THUIS EN OP STRAAT

Veilig zijn en veilig voelen zijn van grote invloed zijn op het goede leven in Zeist. Na de coronapandemie komen we van de tussentijd in de nieuwe tijd, een nieuwe werkelijkheid waar we zicht op moeten krijgen. Dit doen we door informatie te vergaren, te beoordelen en daarnaar te handelen. Thema's als ondermijning en cybercrime bepalen meer dan voorheen de agenda. De input van onze veiligheidspartners en de kracht van de samenleving zijn cruciaal. Het gaat om een beweging van algemeen naar specifiek en van veraf naar dichtbij. We gaan in 2022 elkaar weer ontmoeten en het gesprek over veiligheid voeren in de wijk. We streven naar rapportcijfer minimaal 7,3 (Burgerpeiling), verlaging van criminaliteitscijfers en gericht op kwaliteit. Waarbij zorg de start is en veiligheid het sluitstuk. Voor een juiste aanpak voor zaken als huiselijk geweld, problematiek rond verwarde personen en cybercrime is meer zicht op de werkelijkheid nodig. In dat teken staat 2022.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag 'Wat gaan we daarvoor doen?' (actie) en 'Welke resultaten verwachten we?' (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

1. Veiligheid in de buurt

Inwoners van Zeist voelen zich veilig in hun buurt.

Het wijkteam is zichtbaar op straat om signalen op te halen. In een regulier wijkveiligheidsoverleg delen we beelden en maken we een aanpak.

Het wijkteam maakt een Veiligheidskalender voor het gehele jaar waarin acties en aandachtspunten staan benoemd. Dit wordt maandelijks besproken en aangepast naar de actualiteit en huidige problematiek.

Het preventieteam (collega's uit verschillende teams) gaat regelmatig samen met het wijkteam in gesprek te komen met de inwoners over hun veiligheidsbeleving. Ze delen flyers uit om mensen bewust te maken van de gevaren van cybercrime en woninginbraken. Daarnaast zetten we op basis van actualiteiten en voorspellingen in de buurt (bijvoorbeeld rond de zomervakantie en tijdens de donkere dagen) zetten we het preventieteam in, om bijvoorbeeld een (verwachte) piek in de woninginbraken in een buurt tegen te gaan.

Datagedreven sturen wordt geïmplementeerd in alle wijken. We gaan meer beelden en cijfers gebruiken, zoals criminaliteitscijfers en burgerpeilingen. We verzamelen op een geautomatiseerde wijze verschillende data en we verwerken dit in een dashboard. Het wijkteam bespreekt en duidt deze informatie en maakt hierop een aanpak.

Verbonden partijen

- *Veiligheidsregio*

Utrecht (VRU)

[Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicatoren

- *Winkeldiefstal*

- *Diefstal uit woning*

- *Geweldsmisdrijven*

- *Vernieling en*

beschadiging

- *Verwijzingen Halt*

[Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.]

Investeringen

Geen

Risico's

[Zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- *Egalisatiereserve*

FLO Brandweer

- *RIOZ gelabde deel*

Vollenhove Vooruit

[Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.]

We gaan verder aan de slag met WhatsAppgroepen veiligheid en lidmaatschap van Waaks! (alerte hondenbezitters en wandelaars). In 2022 organiseren we huisbezoeken aan en bijeenkomsten voor Waaks- en WhatsAppbeheerders en Burgernetdeelnemers. Spreekuren in de wijken verruimen we door – naast aanwezig te zijn op de reguliere locaties – naar de bewoners toe te gaan, de wijken in. Daarvoor zetten we o.a. de buurtmobiel in. Regelmatig zijn we met onze partners op straat om onze inwoners alert te maken.

- *Het wijkveiligheidsoverleg is in alle wijken op een eenduidige manier uitgerold eind 2022.*
We hebben eind 2022 geflyerd in de meeste wijken in Zeist, vooral in de buurten en straten waar een delict vaak voorkomt of veel slachtoffers wonen.
- *We krijgen meer inzicht in de objectieve en subjectieve gegevens, op basis waarvan de wijkteams kunnen analyseren en bepalen welke aanpak passend is. Eind 2022 is datagedreven werken geïmplementeerd in alle wijken. We focussen per buurt op de dagelijkse problematiek.*
- *De burgerkracht wordt versterkt. Bewoners zijn meer alert en melden meer. Het contact levert ook overige nuttige informatie uit de buurten op en versterkt het contact tussen bewoners en wijkteams.*
Door de huisbezoeken, bijeenkomsten, spreekuren en buurtmobiel in de wijk ervaren de bewoners nabijheid en vertrouwen in gemeente en wijkteams. Dit meten we in de burgerpeiling.

2. Cybercrime

Criminelen verleggen hun werkterrein van de fysieke wereld naar internet. Zeker voor de kwetsbare groepen is dit een risico. De aanpak van cybercrime is een prioriteit van de gemeenten, het openbaar ministerie en de politie in de regio Midden-Nederland. In Zeist zijn (kwetsbare) mensen zich bewust van de risico's van cybercriminaliteit en dringen we deze vorm van criminaliteit terug.

Met voorlichting en delen van praktijkervaringen maken we de hele samenleving bewust van deze vorm van criminaliteit. Op sociale media gaan we extra aandacht aan berichten geven om inwoners bewust te maken van deze vorm van criminaliteit. Ook door met preventieteam langs de deuren te gaan en door flyers uit te delen in de wijken in Zeist, willen we inwoners alerter maken.

We zetten extra in op bewustwording van ouderen en jongeren. We promoten de game "Hackshield", voor 8-12 jarigen. Voor jongeren vanaf 12 jaar zetten wij preventieve acties in via scholen, sportverenigingen en het welzijnswerk. Ouderen maken we bewust door met preventietips langs hun deuren te gaan, door aan te sluiten bij de landelijke campagnes. Hierbij werken we samen met ouderenbonden.

Tabel W

Openbare orde en veiligheid	Bedragen x € 1.000
Lasten	2.320
Baten	249
Saldo	-2.071

Tabel V

Crisisbeheersing en brandweer	Bedragen x € 1.000
Lasten	5.262
Baten	0
Saldo	-5.262

De afdeling Informatievoorziening gaat de bewustwording onder de medewerkers in de ambtelijke organisatie structureel borgen in het inwerkprogramma en in terugkerende bewustwordingsacties

- *Meer mensen zijn alert op de gevaren van cybercrime. Gemiddeld lag het aantal op 6 meldingen per maand (2020). Doelstelling is om dit aantal in 2022 met een kwart te verlagen. N.B. Het vergroten van de meldingsbereidheid kan leiden tot een stijging van het aantal meldingen.*
- *We streven naar minimaal 500 inschrijvingen voor "Hackshield" eind 2022. Jongeren worden daarin bewust en weerbaar gemaakt voor de gevaren rondom cybercrime. Indirect kunnen we hiermee ook hun omgeving er bewust van maken. Ouderen worden bewust gemaakt van de gevaren van gedigitaliseerde criminaliteit, zodat zij hier minder vatbaar voor zijn.*
- *Veilig werken wordt onderdeel van het DNA van de ambtelijke organisatie en daardoor ook van de organisaties met wie we samenwerken.*

3. Ondernijning

Als groepen mensen zich onttrekken aan legale manieren om geld te verdienen, ondernijnt dit het normaal functioneren van de samenleving. Vaak zijn er criminele samenwerkingsverbanden bij betrokken, waarbij de 'onderwereld' hulp nodig heeft van de 'bovenwereld'. Wij willen de verschijningsvormen daarvan (zoals hennepsteelt, witwassen, adresfraude, arbeidsuitbuiting) terugdringen. Door onze aanpak en creëren van bewustwording maken we de samenleving weerbaar tegen criminele activiteiten.

We willen voorkomen dat jongeren deelnemen aan criminele groepsgerichte activiteiten (jonge aanwas).

We maken actief gebruik van bestuurlijke instrumenten zoals de Wet Bibob, Opiumbeleid en Privacyprotocol.

We blijven actief, zichtbaar en integraal optreden tegen ondernijnende activiteiten. We communiceren geregeld over acties, behaalde resultaten en geven voorlichting. Dit doen we op social media, via nieuwsbrieven en persberichten.

We sluiten aan bij Meld Misdaad Anoniem waar inwoners en ondernemers hun melding van ondernijningssignalen kunnen doen. We vragen hier ieder kwartaal aandacht voorop social media en gebruiken de nieuwsbrief Veiligheid om lezers er op te wijzen. Ditzelfde doen we herhaaldelijk bij de leden van de Whatsappgroepen en buurtpreventieapps.

Op basisscholen bieden we het preventieproject 'Kapot Sterk'. We doen dit door gastlessen te geven vanuit onze partners veiligheid en sociaal domein. (Zie hoofdstuk Samen Leven).

- *We houden onszelf en de samenleving weerbaar.*

- *Door ons optreden en onze communicatie, laten we zien dat de aanpak van ondermijnende activiteiten structureel is en we er bovenop zitten. We creëren hiermee ook bewustwording.*
- *Door de genoemde acties bereiken we inwoners in alle wijken. Door aandacht te vragen voor Meld Misdaad Anoniem verhogen we de meldingsbereidheid en kunnen wij sneller de ondermijnende activiteiten handelen.*
- *Kinderen zijn weerbaar en laten zich niet verleiden om deel te nemen aan georganiseerde criminele activiteiten.*

4. Zorg & Veiligheid

De samenwerking tussen zorg en veiligheid blijft prioriteit, omdat juist met die samenwerking onveilige situaties voor personen zelf en de omgeving voorkomen kunnen worden. Tijdig inzetten van zorg en tijdige afstemming kan repressieve inzet voorkomen. In 2022 leggen we de focus op de samenwerking op het vlak van personen met onbegrepen gedrag (voor regie hierop, zie programma Meedoen), huiselijk geweld en casusregie.

Meer over de aanpak jeugdcriminaliteit staat in programma Meedoen. Het betreft preventieve maatregelen om jeugdcriminaliteit te voorkomen.

We gaan de persoonsgerichte aanpak (PGA) ook inzetten voor personen met onbegrepen gedrag, bij wie sprake is van strafbare feiten of gevaar voor de omgeving. Het snel schakelen tussen veiligheidspartners en zorgpartners is bij mensen met onbegrepen gedrag extra van belang omdat de risico's groot zijn en veranderingen snel kunnen optreden.

We zetten de persoonsgerichte aanpak en Top-X aanpak voort. Casushouders vanuit het sociaal team en het CJG worden extra toegerust bij het uitvoeren van hun rol als regiehouder. Er is ruimte om snel op ontwikkelingen in te spelen, buiten kaders te denken en er te zijn op de momenten dat het nodig is. Er kan steeds worden ingezet op het leefgebied dat op dat moment voor de meeste spanning zorgt.

Team Veiligheid denkt mee wanneer er een huisverbod is. We doen dit door casuïstiek goed af te stemmen en een actieve rol te hebben in het maken van de samenwerkingsafspraken met ketenpartners, onder andere de politie.

- *Door personen in de PGA te bespreken kan informatie die over veiligheid voor de omgeving gaat, worden gedeeld zonder toestemming. Er kan met de betrokkenen en de ketenpartners een plan van aanpak worden gemaakt waardoor onveiligheid in de wijken voorkomen wordt.*
- *Negatief gedrag, overlast of recidive worden zoveel mogelijk voorkomen. Elk half jaar wordt er een monitor ingevuld waarbij op twaalf leefgebieden, waaronder politiecontacten, wordt gescoord en daar zal de afname van recidive terug te vinden zijn.*

- *Het (herhalen van) huiselijk geweld (zie onderwerp 5 van programma Samen Leven) wordt zoveel mogelijk voorkomen. Volwassenen en kinderen die te maken hebben met (dreigend) geweld en/of verwaarlozing, krijgen passende ondersteuning om direct veiligheid te realiseren, deze veiligheid te stabiliseren en te waarborgen om van daar uit te kunnen herstellen van wat hen overkomen is.*

Programma 6 MOBILITEIT IN BEWEGING

Mobiliteit is belangrijk, voor onze gezondheid, onze sociale contacten, werk, school, levensonderhoud, cultuur en recreatie. Gelijkwaardigheid van vervoersmiddelen vormt het uitgangspunt van de vastgestelde mobiliteitsvisie, zodat mensen in Zeist keuzevrijheid hebben om van A naar B te komen. Om die gelijkwaardigheid tussen de vervoersmiddelen te creëren, geven we extra aandacht aan de fietser. De huidige wegindeling is immers veelal gericht op de auto.

Onze speerpunten zijn verkeersveiligheid, slim omgaan met ruimte, duurzame mobiliteit en bereikbaarheid met alle vervoerswijzen. Daarbij is het belangrijk dat iedereen in Zeist zich zo goed mogelijk kan verplaatsen, nu en in de toekomst. De mobiliteitsvisie is hierbij ons uitgangspunt. Bij de voorbereiding van projecten is participatie een voorwaarde/het uitgangspunt.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag ‘Wat gaan we daarvoor doen?’ (actie) en ‘Welke resultaten verwachten we?’ (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

1 We streven naar nul verkeersslachtoffers. Inwoners en bezoekers van Zeist kunnen zich zonder zorgen over hun veiligheid en gezondheid verplaatsen en inwoners ondervinden van deze verplaatsingen geen negatieve effecten.

Na vaststelling van de mobiliteitsvisie vertalen we de uitgangspunten en ambities, samen met de Zeister samenleving, in een mobiliteitsplan met concrete doelen, maatregelen, acties, een planning en een financiële onderbouwing.

We gaan de Dr. 's Jacoblaan en omgeving herinrichten met een focus op verbetering verkeersveiligheid, infiltratie van regenwater en verbetering groen. Dit als onderdeel van het integraal meerjarenprogramma van Beheer Openbare Ruimte (BOR).

Op de Woudenbergseweg (N244) bij de aansluiting met de Austerlitzseweg komt een rotonde.

We gaan starten met de voorbereiding en uitvoering van het verkeersveilig maken van 13 kruispunten in Bosch en Duin en 3 kruispunten aan de Oranje Nassaulaan.

We investeren in een samenhangend en comfortabel fietsnetwerk. Om dit te bereiken maken we gebruik van de diverse subsidieregelingen vanuit de provincie (fiets, OV, verkeersveiligheid) en het Rijk (verkeersveiligheid).

Onderhoud wegen en paden

Verbonden partijen

- Coöperatie ParkeerService (CPS)

[Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicator en Geen

Investeringen

- Parkeerinstallaties garages
- Volmeldinstallaties parkeren
- Parkeerinstallatie Steynlaan
- Kaartlezers parkeren

Risico's

[Zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- Reserve vervangingsinvesteringen openbare ruimte SFI/VIS
- Reserve onderhoud

Tabel Y

Verkeer en wegen	Bedragen x € 1.000
Lasten	7.189
Baten	432
Saldo	-6.757

- Ook in 2022 gaan we een deel van de halfverharde paden (grind/split voetpaden) voorzien van een nieuwe verharding (Gravilyn).
- Jaarlijks schouwen we de wegen in Zeist. Aan de hand van de schadebeelden bepalen we welke wegen we moeten voorzien van een nieuwe dek- of slijtlaag.
- De stratenmakersploeg voert kleine plaatselijke herstelwerkzaamheden uit. Zij herstellen ook schades veroorzaakt door boomwortels.

De herinrichting van de Slotlaan zal naar verwachting in de eerste helft van 2022 plaatsvinden.

- *Een concreet en breed gedragen plan om de gestelde doelen en ambities uit het mobiliteitsplan te behalen.*
- *De verkeersveiligheid verbetert door het Duurzaam Veilig inrichten van de wegen. De buurt behoudt het groene karakter en wordt klimaatadaptief ingericht.*
- *Een veilige ontsluiting van Austerlitz.*
- *Aangepaste kruispunten passend bij de Duurzaam Veilig doelstelling van wegen en kruispunten in Bosch en Duin.*
- *Veilige oversteeksituaties om ongelukken tussen fietsers en gemotoriseerd verkeer te voorkomen. Deze gesubsidieerde projecten leveren een positieve bijdrage aan de verkeersveiligheid van de gemeente Zeist. Net als de later genoemde fietsstraten en de aanpassing van de kruispunten in Bosch en Duin.*
- *Met dit preventief onderhoud wordt de weg geconserveerd, zodat deze voor een periode van gemiddeld vijf jaar geen onderhoud behoeft. En de weggebruiker kan op een veilige manier van A naar B blijven reizen.*
- *Een veilig en comfortabel ingerichte Slotlaan voor alle verkeersdeelnemers.*

2 Snelle fietsverbindingen vormen een goed alternatief voor de auto, met name in het woon-werkverkeer. We gaan efficiënt en zuinig om met de beschikbare ruimte voor mobiliteit.

We gaan fietspaden verbreden, egaliseren en knelpunten aanpakken. De Oude Arnhemseweg Zuid en de Kroostweg richten we in als fietsstraat.

Vanuit andere programma's wordt ook gewerkt aan de openbare ruimte en de verbetering van verkeersveiligheid. Bijvoorbeeld project 'nieuwe verbindingen' in Den Dolder, waar een nieuwe aansluiting op de provinciale weg wordt voorbereid. In het programma 'Vollenhoven vooruit' werken we aan de nieuwe inrichting van de gehele wijk.

Parkeren

- Invoeren betaald parkeren in de centrumschil noord, mits er voldoende draagvlak is bij bewoners en andere belanghebbenden.
- Bevorderen dat bewoners in vergunninggebied hun eigen parkeerruimte gebruiken (Parkeren op eigen terrein)

Tabel Z

Parkeren	Bedragen x € 1.000
Lasten	1.609
Baten	0
Saldo	-1.609

- Onderzoeken hoe parkeertarieven. kunnen bijdragen aan beter benutten van de parkeergarages.
  - Actualiseren van de parkeernormen en de voorwaarden om maatwerk te leveren.
- *We vergroten de veiligheid en doorstroming van alle (snel)fietsers op deze drukke fietsverbindingen.*
  - *In Vollenhove wordt de wijk ingericht volgens de Duurzaam Veiligheidsprincipes.*
  - *Door de maatregelen komt er meer ruimte op straat, kunnen bewoners van het centrum sneller een parkeerplek nabij hun woning vinden en worden de parkeergarages beter benut. Dit zien we terug in de parkeerdruk op straat, de bezettingscijfers van de parkeergarages en het aantal klachten van bewoners.*

3 De fiets en het openbaar vervoer zijn de belangrijkste vervoersmiddelen binnen Zeist. We streven ernaar dat al het gemotoriseerd verkeer gebruik maakt van een duurzame emissieloze brandstof. De openbare ruimte faciliteert deze doelstelling.

Het aantal fietsparkeerplekken bij station Den Dolder en bij 25 bushaltes wordt verdubbeld met subsidie van het Rijk en Provincie.

De halte Jordanlaan wordt met subsidie van U-ned uitgebouwd tot een mobiliteitshub. Een prettige omgeving, waar fiets en OV samenkomen en extra voorzieningen zoals een toilet en koffiekar beschikbaar komen.

We gaan de mogelijkheden verkennen voor het instellen van een bevoorradingshub aan de rand van het centrum, van waaruit met kleinere, schonere voertuigen verder kan worden bevoorrad.

We gaan samen met inwoners het gesprek aan over geschikte locaties voor laadpunten voor elektrische auto's in de komende 5 jaar.

- *Dit resulteert eind 2022 in 160 extra fietsparkeerplekken bij station Den Dolder en gemiddeld 10 extra bij elk van de 25 bushaltes. We verwachten dat dit een positief effect zal hebben op gebruik van de combinatie fiets en de bus.*
- *We ronden de werkzaamheden eind 2022 af. We verwachten hiermee in 2024 een toename van 20% extra reizigers te bereiken ten opzichte van begin 2020.*
- *Begin 2023 presenteren we de uitkomsten van dit onderzoek.*
- *Midden 2022 resulteert dat in een gedragen 5 jarenplan met in totaal 100 voorkeurslocaties.*

4 Bereikbaarheid gaat hand in hand met de doelen op het gebied van duurzaamheid en verkeersveiligheid.

We gaan een aantal straten duurzaam en verkeersveilig herinrichten, met aandacht voor groen en infiltratie van regenwater. Bijvoorbeeld de Griffensteijnselaan (van Waterige weg tot Griftlaan). Het

Tabel X

Parkeerbelasting	Bedragen x € 1.000
Lasten	245
Baten	3.124
Saldo	2.879

Kouwenhovenselaantje en de Kwikstaartlaan. Daarnaast starten we in 2022 met de uitvoering van de herinrichting van Couwenhoven.

Het verledingsprogramma van de openbare verlichting zetten we in 2022 voort. Masten met armaturen die einde technische levensduur hebben bereikt worden vervangen door LED en daar waar zinvol voorzien van een dimmogelijkheid.

- *Hiermee dragen we bij aan het klimaatadaptief inrichten van onze leefomgeving*
- *Zo zorgen we ervoor dat we over 15 jaar de gehele gemeente hebben voorzien van energiezuinige LED verlichting.*

Programma 7 MEEDOEN

Mee kunnen doen in de maatschappij is belangrijk voor een goed leven. De meeste mensen zijn prima in staat hun weg te vinden. Anderen ondervinden belemmeringen door taalachterstand, armoede, eenzaamheid of gebrek aan huisvesting. We zorgen voor een goede samenwerking en samenhang tussen welzijn, bestaanszekerheid, jeugdzorg en onderwijs.

Ook de ervaring van sociale inclusie, sociale cohesie en sociale empowerment is nodig. Onder de noemer 'Sociale basis' gaan we de vitaliteit in wijken versterken. Dit doen we samen met maatschappelijke partners. We stimuleren de eigen kracht van de inwoners.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag 'Wat gaan we daarvoor doen?' (actie) en 'Welke resultaten verwachten we?' (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

- 1. Meer inwoners met een taalachterstand kunnen onbelemmerd meedoen in de maatschappij. Minder inwoners ervaren gezondheidsproblemen als gevolg van een taalachterstand.**

We voeren de Taalaanpak Zeist 2020-2024 verder uit waarbij we inzetten op de volgende vier sporen: Taal en ontwikkeling, Taal en Werk, Taal en Geld en Taal en Gezondheid. De focus in 2022 ligt met name bij Taal en Ontwikkeling en Taal en Gezondheid. We zien taal als sleutel tot meedoen in de samenleving.

- *We bereiken meer laaggeletterden, die gaan werken aan hun taalvaardigheid.*

- 2. Nieuwkomers in Zeist leren op de juiste manier de Nederlandse taal en vinden sneller hun plek in de samenleving.**

De inkoop van taalonderwijs vindt bovenregionaal plaats onder leiding van gemeente Utrecht. De RDWI borgt samen met de beleidsambtenaren van de gemeenten dat de taalinkoop aansluit bij de ambities en wensen van de regio Zuid-Oost Utrecht (ZOU). Nieuwkomers worden begeleid naar een passende taalschool.

- *Nieuwkomers krijgen taalondersteuning op maat.*

Verbonden

partijen

- BIGA
  - RDWI
  - Stichting MeanderOmnium
- [Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicatoren

-

Jeugdcriminaliteit

- Banen
  - Netto arbeidsparticipatie
  - Personen met een bijstandsuitkering
  - Aantal re-integratie voorzieningen
  - Kinderen in armoede
  - Jeugdwerkloosheid
- [Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.]

Investeringen

Geen

Risico's

[Zie verder paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- Reserve decentralisaties
- Reserve BUIG

3. Nieuwkomers krijgen de ruimte om goed te integreren in de samenleving waarbij we het als prioriteit zien om de taalontwikkeling en meedoen te stimuleren.

De nieuwe wet inburgering 2021 is geïmplementeerd in de regio ZOU. Deze treedt in werking op 1 januari 2022. De gemeente gaat in samenwerking met de RSD en ketenpartners alle nieuwkomers in Zeist gelijktijdig en op maat begeleiden in taal en participatie aan de hand van een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie. Zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/inburgeren-in-nederland/nieuwe-wet-inburgering>

- *We verwachten dat inburgeraars hierdoor een grotere slagingskans hebben om de inburgering binnen de vastgestelde termijn te behalen.*

4. De jongeren in Zeist groeien op met gelijke kansen in het onderwijs.

Het bieden van goed onderwijs is primair de verantwoordelijkheid van onderwijsinstellingen. Samen met de onderwijsinstellingen kijken we welke thema's en activiteiten, zoals het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), wij extra kunnen ondersteunen. Op deze manier investeren we in kansengelijkheid in het onderwijs.

- *Onderwijsinstellingen en gemeente werken samen aan kansengelijkheid voor alle jongeren in Zeist.*

5. Peuters die het risico lopen op taal- en ontwikkelingsachterstanden krijgen betere ontplooiingskansen. Jongeren op de basisschool krijgen extra mogelijkheden om hun schoolloopbaan met succes te volgen.

In de vroegschoolse educatie (VE) realiseren we een kwaliteitsverbetering. Met financiering vanuit het Rijk zetten we pedagogisch beleidsmedewerkers in bij de Voorschoolse Educatie. Op de basisschool organiseren we, met cofinanciering van het Rijk, schakelklassen.

- *Net als in 2020 is de verwachting om gemiddeld 380 peuters voorschoolse educatie en peuteropvang aan te bieden, waarvan 190 peuters met een VVE-indicatie. De VE draagt bij aan een verdere (taal)ontwikkeling van peuters. Daarnaast zijn er in Zeist vier schakelklassen in het basisonderwijs bij drie verschillende schoolbesturen.*

6. Ouders zijn meer betrokken bij de Vroegschoolse educatie.

Samen met MeanderOmnium bieden we meer eigentijdse ouderprogramma's.

Tabel AD

Arbeidsparticipatie	Bedragen x €
	1.000
Lasten	3.119
Baten	227
Saldo	-2.892

Tabel AE

Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Bedragen x €
	1.000
Lasten	1.922
Baten	393
Saldo	-1.529

- *Ouders krijgen betere integrale begeleiding en ondersteuning op het gebied van taal, opvoeding, informatieverstrekking en (sociaal emotionele) ontwikkeling, van zowel ouder als kind.*

7. Met een startkwalificatie hebben jongeren meer kans op een betaalde baan en kunnen zij beter meedoen in de Zeister samenleving.

We starten met leernetwerken voor trajectbegeleiders in de regio Utrecht die voortijdig schoolverlaters helpen terug naar school te gaan of te begeleiden naar werk of een (hulpverlenings) instantie. Met de kennis die wij hiermee opdoen versterken we het aanbod van onze dienstverlening aan voortijdig schoolverlaters. Op www.schoolwerkt.nl is meer informatie te vinden.

Uitvoering speerpunten activiteitenplan RMC Utrecht Zuidoost.

We gaan verder met doorbraaktafels voor (dreigende) thuiszitters en jeugdhulp. De werkwijze van de doorbraaktafels en de resultaten ervan worden op regionaal niveau jaarlijks geëvalueerd.

- *Stijging percentage inwoners van Zeist die school afsluiten met een startkwalificatie.*
- *Minder studenten MBO vallen uit ten gevolge van ongeoorloofd schoolverzuim omdat zij sneller de hulp krijgen die nodig is. Kosten jeugdhulp nemen af omdat meer jongeren ondersteuning krijgen vanuit het informele circuit in plaats van betaalde hulp. Meer werkzoekende jongeren vinden via de RMC een (leerwerk)baan of stage, waardoor zij alsnog hun startkwalificatie kunnen behalen. In de RMC-jaarverslagen leggen we dit vast.*
- *Verdere daling van de verzuimcijfers. Het aantal leerlingen dat thuis zit daalt.*

8. Alle kinderen kunnen naar school, ongeacht de reisafstand en hun (fysieke) beperking.

We zorgen voor vervoer van leerlingen die voldoen aan de criteria in de Verordening Bekostiging Leerlingenvervoer 2022.

- *Alle leerlingen zijn in staat om naar school te reizen ongeacht de afstand van school naar huis en hun (fysieke) beperking.*

9. Overlast van jeugdgroepen wordt verminderd.

Eenduidige bespreking van de jeugdgroepen in de wijkteams volgens het 7-stappenplan.

Jongerenwerkers zijn aanwezig op scholen in afstemming met school CJG'ers en intern begeleiders van scholen.

We nemen de buurt mee in deze aanpak 'aan de voorkant'. De wijkteams geven handvatten hoe buurtbewoners met jongeren in gesprek kunnen gaan over overlast. Ook kunnen de wijkteams bemiddelen en de buurt betrekken in het nadenken over of bieden van alternatieven aan jongeren.

- *Er hoeft minder vaak een groepsaanpak ingezet te worden en als er een groepsaanpak ingezet wordt, zijn de jongeren in de groepsaanpak bekend bij het hele wijkteam en is er duidelijk wie welke rol in de groep heeft zodat repressief opgetreden kan worden naar de leiders van de groep.*
- *Er kan sneller op ontwikkelingen worden ingespeeld bijvoorbeeld met voorlichting op relevante thema's. Daarnaast wordt de school betrokken in de aanpak van overlast die vanuit bepaalde jongeren wordt veroorzaakt in de wijken.*
- *Minder overlastmeldingen, bevorderen eigen kracht. Het stimuleert de saamhorigheid in de wijk.*

10. In Zeist kunnen inwoners economisch zelfstandig leven.

Partners als verhuurders en energiebedrijven melden betalingsachterstanden bij de RSD. Zo krijgen onze Sociale Teams en de RSD vroegtijdig zicht op inwoners die in de schulden dreigen te raken en kunnen we hulp bieden aan deze inwoners.

De gevolgen van de Corona-crisis op de arbeidsmarkt in 2022 zijn moeilijk te voorspellen. Met de RSD en UWV brengen we de gevolgen in kaart en doen gerichte interventies.

Het participatiebudget wordt gericht ingezet en transparant verantwoord door de RSD.

Inwoners voor wie betaald werk (nog) niet haalbaar is, worden door RSD en lokale partners waar mogelijk begeleid naar een passende plek om mee te doen.

Inwoners met een arbeidsbeperking die onder banenafpraak vallen, worden door RSD en Biga-groep begeleid naar passend werk.

- *Betalingsachterstanden lopen niet op, maar worden weggewerkt. Het aantal Zeistenaren met problematische schulden daalt.*
- *Het aantal inwoners dat afhankelijk is van een uitkering ontwikkelt zich minimaal 1% gunstiger dan het landelijk gemiddelde.*
- *Inwoners worden gericht ondersteund bij het vinden van passend werk.*
- *Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt worden bij de samenleving betrokken en doen mee.*

Tabel AB

Inkomensregelingen	Bedragen x €
	1.000
Lasten	28.642
Baten	19.917
Saldo	-8.725

- *Inwoners die door de inzet van aanpassing en ondersteuning kunnen werken, hebben zinvol en passend werk.*

11. Inwoners met een laag inkomen krijgen (iets) meer financiële ruimte, waardoor geldzorgen en stress kunnen afnemen. ook verkleint de kans voor hen om schulden op te bouwen of groter worden.

Het aanvragen van minimaregelingen wordt beter gefaciliteerd binnen het Wegwijscafé. Alle vrijwilligers van het Wegwijscafé gaan een cursus volgen om hun kennis van minimaregelingen te vergroten. We vereenvoudigen de aanvraagprocedure waarmee we de drempel voor inwoners verlagen. Daarnaast werken we samen met de uitvoerende organisaties van minimaregelingen¹ verder aan één digitaal loket voor het aanvragen van alle minimaregelingen.

- *Minimaregelingen zijn beter bekend en toegankelijk voor inwoners die dat (tijdelijk) nodig hebben. Het gebruik van minimaregelingen gaat toenemen.*

12. Kinderen van ouders met een laag inkomen doen mee op en buiten school. Ook worden deze kinderen in de gelegenheid gesteld hun zwemdiploma A te halen, een basis te leggen voor duurzaam sporten en mee te doen met culturele activiteiten.

We verlenen subsidies aan o.a. Stichting Leerkansen en het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

- *Gelet op de effecten van de coronacrisis ligt het in de lijn der verwachting dat in 2021 het aantal aanvragen bij Stichting Leerkansen en het Jeugdfonds Sport & Cultuur toeneemt.*

**13. Regenboogagenda
Zeist wordt steeds meer een gemeente waar iedereen zich vrij voelt zichzelf te zijn zonder daarbij slachtoffer te worden van discriminatie.**

Samen met inwoners en instellingen hebben wij de Regenboogagenda opgesteld. Wij laten door art. 1 Midden-Nederland voorlichting op scholen verzorgen. In samenwerking met het COC Midden Nederland gaan wij in gesprek met zorginstellingen. Wij vermelden relevante informatie op onze website, waaronder onze regenboogagenda. Wij faciliteren ontmoetingen, verzorgd door het COC Midden Nederland.

Tabel AC

Begeleide participatie	Bedragen x € 1.000
Lasten	5.165
Baten	0
Saldo	-5.165

Tabel AA

Samenkracht en burgerparticipatie	Bedragen x € 1.000
Lasten	5.048
Baten	29
Saldo	-5.019

¹ De Voedselbank, Stichting Leren voor de Toekomst, Stichting Leerkansen Zeist, Jeugdfonds Sport & Cultuur, RSD.

- *De mensen in de samenleving zijn zich bewust van de gevolgen van discriminatie en van hun eigen rol om discriminatie te voorkomen. Zorginstellingen werken aan LHBTIQ+ vriendelijk beleid. Via ontmoetingen kunnen LHBTIQ+ers elkaar steunen en zichzelf zijn.*

14. In een inclusieve samenleving kan iedereen – met of zonder beperking – mee kan doen.

Samen met inwoners, ervaringsdeskundigen, experts en organisaties werken we aan een nieuwe inclusie-agenda. Hiervoor wordt een Inclusie-platform opgericht.

- *De nieuwe inclusie-agenda (medio 2022 gereed) vervangt de huidige agenda. In de agenda staan de nieuwe speerpunten voor het beleid.*

15. Op wijkniveau is de samenredzaamheid gestimuleerd. Inwoners kijken naar elkaar om en ontmoeten elkaar via de wijkvoorzieningen. Iedereen krijgt de mogelijkheid mee te doen.

Via de verschillende wijkvoorzieningen bieden we inwoners van Zeist een centrale ontmoetingsplek. Vanuit deze locaties worden activiteiten georganiseerd en bewonersinitiatieven gefaciliteerd. We stimuleren dat inwoners een belangrijke rol vervullen binnen de wijkvoorzieningen (voor en door wijkbewoners). Waar dit niet vanzelf gaat en wel nodig is, stimuleren en faciliteren we ontmoetingen. We besteden aandacht aan maatschappelijke thema's als eenzaamheid, kwetsbaarheid, integratie, inclusiviteit en gezondheid.

Sociaal werkers worden aangesteld om ondersteunings- en hulpbehoefte vroeg te signaleren en preventief te werken, in goede samenwerking met sociale partners, politie en woningcorporaties. Ouderparticipatie, jeugd-, jongerenwerk en buurtbemiddeling hebben daarbij een hoge prioriteit.

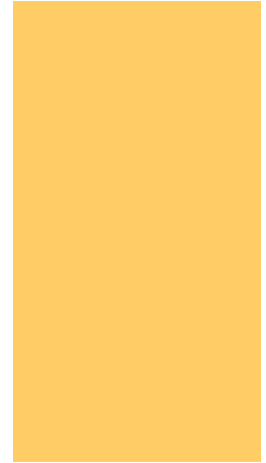
In Zeist zijn er verschillende organisaties die met elkaar samenwerken rondom de informele zorg en ondersteuning. In het bijzonder kan het Netwerk Informele Ondersteuning Zeist worden genoemd. Samen met verschillende partners en inwoners werken we aan een plan om de sociale basis (informele ondersteuning en welzijn) te versterken.

We werken aan de effectiviteit van de informele inzet en welzijn.

- *Via de huidige dertien wijkvoorzieningen (wijkservicepunten, inloophuizen en dorps-/buurthuizen) hebben wijkbewoners een centrale plek om elkaar te ontmoeten, is hulp dichterbij de inwoners georganiseerd(ondermeer door spreekuren) en kan de*

hulpbehoefte van een wijkbewoner vanuit laagdrempelige aanpak sneller worden gesignaleerd en wordt vanuit onderling vertrouwen een brug naar instanties gebouwd.

- *Inwoners ervaren een beter gevoel van welzijn en veiligheid, gedurende alle leeftijdsniveaus en sociale situaties. Waar nodig is er op tijd doorverwezen, kansen en bedreigingen voor jeugd en jongeren zijn in beeld en kaart gebracht. Zorgkosten dalen. Via ondermeer gezondheidsonderzoek (GGD), burgerpeiling (gemeente) en de veiligheidsmonitor volgen we ontwikkelingen nauwgezet.*
- *Via Informele ondersteuning wordt sneller ingezet, doordat nauwer wordt samengewerkt met CJG, Sociaal team en huisartsen. We voorkomen zoveel mogelijk zware zorg. Mantelzorgers worden onder andere door het steunpunt mantelzorg goed ondersteund in de zorg die zij bieden voor hun naaste.*
- *In 2022 stellen we beleid sociale basis en beleidsregels subsidies vast en scherpen we op basis hiervan de afspraken met organisaties waar nodig aan.*

Programma 8 SAMEN AAN DE SLAG VOOR HET KLIMAAT

We willen in Zeist een zo goed mogelijk leefklimaat om een goed leven voor iedereen mogelijk te maken en te houden. We willen een gemeente zijn waar activiteiten niet ten koste gaan van de aarde, zodat we haar in goede staat doorgeven aan volgende generaties. Om klimaatverandering tegen te gaan verkleinen we onze voetafdruk. We investeren in energiebesparing, schakelen over van fossiele naar duurzame energie, gaan zorgvuldig om met grondstoffen en bevorderen deelnemers. We zien duurzaamheid als een integrale opgave, waarbij de energietransitie, zorg voor de natuur en biodiversiteit en de transitie naar een circulaire economie met elkaar samenhangen en elkaar versterken.

We hebben de doelstelling om zo spoedig mogelijk en uiterlijk in 2050 energieneutraal te zijn. Als gemeentelijke organisatie willen we in 2030 energieneutraal zijn. Naast het tegengaan van klimaatverandering bereiden we ons voor op de onvermijdelijke veranderingen in het klimaat: hitte, langdurige droogte en hevige neerslag.

De transitie naar een duurzaam Zeist is een uitdagende opgave voor iedereen in de samenleving. We investeren daarom in een krachtig partnerschap met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag 'Wat gaan we daarvoor doen?' (actie) en 'Welke resultaten verwachten we?' (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

1. In Zeist verkleinen we onze collectieve voetafdruk.

We stimuleren samen met partners (U16, provincie, Stichting Energie Zeist) inwoners en ondernemers om kleine en grote energiebesparende maatregelen te nemen. We subsidiëren Stichting Energie Zeist voor het ondersteunen van inwoners en bedrijven bij het verduurzamen van hun panden.

We vertalen de doelstelling om tot 2030 33% van onze energievraag te reduceren (t.o.v. 2016) naar een besparingsstrategie. We brengen in kaart wat we nu al doen, wat we weten van de effecten en welke aanvullende acties voor di doelstelling nodig zijn. We bouwen hierbij voort op de besparingsacties voor kopers en huurders in samenwerking met Mijn Groene Huis, zoals collectieve inkoopacties en advies.

Verbonden partijen

- ODRU
- Afval Verwijdering Utrecht (AVU)
- RMN

[Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicatoren

- Huishoudelijk restafval
- Hernieuwbare elektriciteit

[Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.]

Investeringen

Geen

Risico's

[Zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- RIOZ gelabeled deel Vollenhove Vooruit
- Voorziening vervanging riolering
- Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing
- Voorziening egalisatie rioolheffing

We geven vervolg aan de in 2021 gestarte 'Collectieve bedrijvenaankpak', waarbij we bedrijven op bedrijvenparken uitnodigen om samen een verduurzamingsslag te maken. De aanpak richt zich op het ondersteunen van een collectieve aanpak en de vertaling daarvan naar de omschakeling op LED, isoleren en zon op dak.

We ontwikkelen een aanpak voor het verduurzamen van monumenten.

Als gemeente geven we zelf het goede voorbeeld. We volgen onze duurzame meerjaren onderhoudsplanning, gaan verder met verduurzaming en het aardgasvrij maken van onze gebouwen en doen ervaring op met nieuwe technieken.

- *De energievraag in de gemeente laat een dalende trend zien (algemeen resultaat voor doelstelling 1).*
- *Steeds meer inwoners en ondernemers weten de weg naar Mijn Groene Huis of Mijn Groene Bedrijf (de labels van Stichting Energie Zeist) te vinden.*
- *De besparingsopgave uit de routekaart Nieuwe Energie is vertaald naar een besparingsstrategie tot 2030.*
- *De uitvoering van de besparingscampagne heeft minimaal 4.000 inwoners bereikt en gestimuleerd tot het nemen van energiebesparende maatregelen in hun woning.*
- *Op minimaal 2 bedrijvenparken in Zeist is een werkgroep Verduurzaming actief.*
- *De deelnemende bedrijven behalen gemiddeld 25% CO2 reductie (besparing en opwek).*
- *Monumenteigenaren zijn geïnformeerd over de mogelijkheden voor verduurzamen van monumenten.*
- *De gemeentelijke regelgeving is waar mogelijk vereenvoudigd.*
- *Het onderhoud aan gemeentelijke gebouwen loopt op schema volgens de Duurzame Meerjaren Onderhoudsplanning.*
- *Een verdere vermindering van de Co2 uitstoot van ons energieverbruik en waar mogelijk een aardgasvrije kernvastgoedportefeuille in 2030.*

2. **Alle inwoners van Zeist houden ook op de lange termijn toegang tot betaalbare warmte en energie.**

We gaan aan de slag met de eerste buurtverkenningen in het kader van de Transitievisie Warmte (o.a. Arnhemse Bovenweg, Den Dolder Noord, Vollenhove, Austerlitz en Staatsliedenkwartier). Samen met inwoners en andere stakeholders onderzoeken we alternatieve manieren om huizen en andere gebouwen te verwarmen, als opmaat naar de eerste wijkuitvoeringsplannen.

De kwartiermaker voor 'Energiek Vollenhove' (de duurzame pijler van het integrale programma Vollenhove Vooruit) stelt samen met stakeholders een plan op om in Vollenhove voor 2035 van het aardgas af te gaan. Dit gebied is bij uitstek geschikt voor een collectieve warmteoplossing. Ter ondersteuning bij de transitie stellen we aan de huidige bewoners van de L-flat een pannenset en kooktoestel beschikbaar, worden er kookworkshops (inductie) gehouden en geven we voorlichting over energiebesparing en verduurzaming. Tevens nemen we deel aan Citydeal Energieke wijken.

Tabel AH

Milieubeheer	Bedragen x € 1.000
Lasten	4.119
Baten	157
Saldo	-3.962

We onderzoeken de kansrijkheid van de in de RES 1.0 genoemde zoeklocaties voor zonnevelden en windenergie.

We stimuleren het benutten van de potentie zon op dak. Samen met Mijn Groene Huis en andere partners zetten we in op 2022 als 'jaar van het dak'.

We werken samen in de U16 en met andere partners aan de energietransitie.

We actualiseren de routekaart Nieuwe Energie. We betrekken daarbij de monitorgegevens, actuele ontwikkelingen en input vanuit de samenleving. We zijn alert op koppelkansen en het benutten van eventuele subsidiemogelijkheden.

- *Vijf buurtverkenningen zijn gestart.*
- *Er ligt een door stakeholders gedragen plan van aanpak voor het toewerken naar een aardgasvrij Vollenhove.*
- *Kookgas is uit de L-flat na afronding van de renovatie begin 2023 door Woongoed.*
- *De rapportage over de gebiedsverkenning A12/spoorzone is met de gemeenteraad besproken. Er zijn afspraken gemaakt over de vervolgstap.*
- *De toename van zonnepanelen op (grote) daken stijgt met minimaal 5000 panelen.*
- *De deelname aan de collectieve actie 'Zon op dak' van Mijn Groene Huis is met 25% gestegen.*
- *Samen met de duurzame energie coöperatie (DECZ) en Mijn Groene Bedrijf is een actieplan Grote Daken opgesteld.*
- *Samen met Samen Duurzaam Zeist is een collectieve actie voor Sedumdaken uitgevoerd.*
- *Er is een vastgesteld uitvoeringsprogramma RES 1.0. Er is een procesplanning voor de voorbereiding van RES 2.0 (besluitvorming zomer 2023).*
- *Er is helderheid over waar de onderzoeksboring van EBN naar aardwarmte landt. Indien dit op het grondgebied van Zeist is, is een helder besluit genomen over de voorwaarden waaronder wij als gemeente hieraan mee kunnen werken.*
- *De routekaart Nieuwe Energie is geactualiseerd.*
- *Inwoners hebben meegedacht over hoe we samen werken aan de energietransitie in Zeist.*

3. Een krachtig partnerschap met inwoners en bedrijven in het samen vormgeven aan de transitie naar een duurzaam Zeist.

We actualiseren de uitvoeringsagenda van de Brede Milieuvisie en verhelderen de inzet vanuit de gemeente op de verschillende doelen uit de visie. We hebben daarbij aandacht voor de samenhang tussen de energietransitie, biodiversiteit en de circulaire economie.

We stimuleren het netwerk van Samen Duurzaam Zeist om op alle doelen van de Brede Milieuvisie actief te zijn.

We zoeken actief de samenwerking op met relevante stakeholders en bedrijven. Zo werken we nauw samen met de woningcorporaties, onderhouden we contact met een netwerk van grote bedrijven in Zeist en belangengroepen en stimuleren we netwerkvorming.

- *De uitvoeringsagenda van de Brede Milieuvisie is geactualiseerd, met name op de thema's circulaire economie en biodiversiteit. Het is helder waar de gemeente zelf initiatief op neemt.*
- *Er zijn afspraken met Samen Duurzaam Zeist over hoe we samenwerken aan de doelen van de Brede Milieuvisie.*
- *De duurzaamheidsdoelen van de gemeente zijn breed bekend en de bereidheid om hier aan bij te dragen neemt toe (meting door burgerpeiling).*

4. Een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

We richten onze leefomgeving waterrobuust in. Hierbij houden we rekening met extreme neerslag en langdurige droogte. Dit doen we door in de openbare ruimte conform Klimaatbestendig Zeist hemelwater van de riolering af te koppelen en te infiltreren in de bodem. Onze inwoners stimuleren we om ook zelf aan de slag te gaan met het klimaatadaptief inrichten van hun eigen omgeving.

In de openbare ruimte realiseren we meer schaduw, conform *Klimaatbestendig Zeist*.

- *Onze leefomgeving wordt beter bestand tegen extreme neerslag en langdurige droogte.*
- *Onze leefomgeving wordt beter bestand tegen hitte.*

5. Alle inwoners van Zeist gaan zorgvuldig om met grondstoffen, restafval wordt tot een minimum beperkt.

We ronden het project 'Afval scheiden; de volgende stap' af en zorgen voor goede faciliteiten om afvalstromen apart te houden.

We voeren een voorrijdtarief in voor het ophalen van grofvuil.

N.a.v. de actualisatie van de uitvoeringsagenda van de Brede Milieuvisie wordt er gestart met het opstellen van een circulaire agenda voor de gemeente.

- *Het scheidingspercentage huishoudelijk afval neemt toe.*
- *Het aantal kilo restafval per inwoner neemt af.*
- *De mogelijkheden voor afvalscheiding bij hoogbouw is toegenomen.*
- *Een betere afvalscheiding (en daardoor kostenbesparing), omdat mensen hun spullen vaker zelf wegbrengen naar het Recyclingstation. Ook de gemeentelijke kosten voor het ophalen van grofvuil nemen af.*

Tabel AG

Afval	Bedragen x € 1.000
Lasten	7.372
Baten	9.475
Saldo	2.103

- *Er is gestart met een verdieping op de rol van de gemeente bij het stimuleren van een circulaire economie.*

6. Een goede milieukwaliteit en een gezonde leefomgeving voor onze inwoners.

We zorgen voor zorgvuldige uitvoering van milieutaken zoals:

- Bedrijfscontroles, toezicht en handhaving
- Uitvoering wettelijke bodemtaken
- Milieuadvisering bij ruimtelijke ontwikkelingen
- Milieuklachten afhandelen

Aan rioleringszorg geven we uitvoering conform het nog vast te stellen verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2022 – 2026. Riolering die aan het einde van de technische levensduur is, wordt vervangen.

Op het moment dat er wordt gewerkt in de openbare ruimte, onderzoeken we de mogelijkheden voor het afkoppelen van hemelwater van de riolering. Bij vervanging van riolering leggen we direct een gescheiden stelsel voor afvalwater en hemelwater aan. Hemelwater infiltreert dan bij voorkeur in de bodem.

6.1.1 *Bedrijven houden zich aan de milieueisen.*

6.1.2 *Bestaande bodemvervuilingen worden beheerd en gesaneerd en nieuwe vervuilingen worden voorkomen.*

6.1.3 *Kansen worden tijdig gesignaleerd en waar mogelijk verzilverd.*

6.2.1 *Door goede rioleringszorg behouden we de kwaliteit van onze riolering.*

6.3.1 *Door hemelwater af te koppelen kunnen we de het grondwater aanvullen. Daarmee zijn we beter bestand tegen tijden van (langdurige) droogte.*

Tabel AF

Riolering	Bedragen x € 1.000
Lasten	4.218
Baten	5.936
Saldo	1.718

Programma 9 ECONOMIE ALS VERSNELLER

Een sterke economie is belangrijk voor het goede leven in Zeist. Het bedrijfsleven zorgt voor werkgelegenheid. Dit biedt inwoners kansen om hun leven naar voldoening in te richten. Een sterke en diverse economie biedt ook een goed voorzieningenniveau aan inwoners. Van winkels tot culturele en sportvoorzieningen. Verder is het bedrijfsleven een belangrijk ondersteuner voor allerlei maatschappelijke voorzieningen, in de vorm van sponsoring of het leveren van expertise. Ook profiteren bedrijven van elkaars nabijheid. Hoe diverser de economie, hoe beter bedrijven van elkaars producten en diensten kunnen profiteren.

We blijven investeren in onze economische positie door ruimte te bieden aan economische activiteiten en economische ontwikkelingen, en door in te spelen op nieuwe vragen en uitdagingen. Zo dragen we er aan bij dat ook in de toekomst mensen in Zeist een goede boterham kunnen verdienen en hier naar tevredenheid kunnen wonen, werken en recreëren.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag ‘Wat gaan we daarvoor doen?’ (actie) en ‘Welke resultaten verwachten we?’ (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

Op vijf thema's willen we het verschil maken:

1. Een wervend vestigingsklimaat met moderne werklocaties.

Met eigentijdse werklocaties waar we functies mengen, ruimte is voor ontmoeten en goede bereikbaarheid met het OV vanzelfsprekend is, zorgen we voor levendige, aantrekkelijke en economisch sterke werklocaties, waar ondernemers graag willen ondernemen.

We werken vanuit een proactieve houding mee aan verzoeken van initiatiefnemers die hun vastgoed willen vernieuwen.

We organiseren 1 keer per jaar een netwerkbijeenkomst met eigenaren en aanbieders van vastgoed over trends en ontwikkelingen van werklocaties. We vervullen een faciliterende en stimulerende rol tot vernieuwing van werklocaties.

We organiseren 3 bijeenkomsten per jaar voor ondernemers op werklocaties en leggen individuele bedrijfsbezoeken af.

We zetten de goede samenwerking van het Hart van Zeist voort, met (horeca)ondernemers en vastgoedeigenaren.

- *Stijging van het aantal conceptaanvragen voor transformatie van (commercieel) vastgoed.*

Verbonden partijen
Geen

Beleidsindicatoren
- Vestigingen
- Functiemenging
[Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.]

Investeringen
Geen

Risico's
[Zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen
Geen

- Herontwikkeling van werklocaties Dreef 2, TNO-locatie, Utrechtseweg 9 en Utrechtseweg 60.
- Toename van het aantal gevestigde bedrijven.
- Toename van het aantal arbeidsplaatsen.

Indicator

- Aantal conceptaanvragen vernieuwing (commercieel) vastgoed.
- Aantal bedrijfsvestigingen.
- Aantal arbeidsplaatsen in Zeist.

- Inzicht in wensen en plannen van eigenaren en aanbieders van vastgoed.

Indicator

- Mate van tevredenheid van eigenaren en aanbieders over Zeist als locatie voor hun vastgoed.
- Aantal te organiseren netwerkbijeenkomsten met eigenaren en aanbieders van vastgoed.

- Inzicht in behoeften en wensen van gebruikers van vastgoed voor hun werkomgeving.

Indicator

- Mate van tevredenheid van ondernemers over de kwaliteit van hun werkomgeving.
- Aantal te organiseren netwerk bijeenkomsten voor ondernemers op werklocaties.
- Aantal individuele bedrijfsbezoeken.

2. Een aantrekkelijk centrum.

Het centrum is een van de belangrijkste visitekaartjes van Zeist en bij uitstek de ontmoetingsplek van inwoners en bezoekers. Zeist kent een compact, levendig en aantrekkelijk centrum, waar groen, gezond, gezellig, gastvrij en beleving van de geschiedenis, bijdragen aan een prettig woon- en werkklimaat én werkgelegenheid.

We leggen verbindingen met partijen die actief zijn in het centrum, zoals Het Kunsten Huis, bibliotheek, Regionaal Bureau voor Toerisme en het Stadslab. Vanuit Hart van Zeist benaderen we inwoners, stimuleren we lokaal kopen en het 'houden van het centrum'.

We stimuleren en begeleiden het proces van transformatie van winkels naar woningen in de aanloopgebieden en verhuizing van winkels van de aanloopstraten naar het kernwinkelgebied. De transformatiecoördinator speelt hierin een belangrijke rol.

We werken aan de aankleding van het centrum en het onderhoud, zoals de diversiteit van de beplanting in de bloembakken in kleur en bijvriendelijk, de bomen en het bijhouden van de blokhagen onderaan de bomen, de bankjes en de kunstwerken.

We creëren plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten (bijvoorbeeld de bankjes rond het kunstwerk 'Eden' van Ram Katzir, de trampolines op het Voorheuveplein en speeltuin op het

Tabel AI

Economische ontwikkeling	Bedragen x € 1.000
Lasten	971
Baten	0
Saldo	-971

Tabel AJ

Bedrijfsloket en bedrijfsregeling en	Bedragen x € 1.000
Lasten	92
Baten	111
Saldo	19

Emmaplein). We zorgen dat deze plekken goed worden onderhouden en aantrekkelijk blijven. En waar mogelijk kijken we naar uitbreiding van ontmoetingsplekken.

We zetten ons met onze partners in om kunst en geschiedenis meer zichtbaar te maken in het centrum. Bijvoorbeeld: ondernemers in het centrum maken klanten attent op de Beeldenroute. Kunst in leegstaande panden/etalages. Muziek en andere kunstuitingen op straat. In initiatieven als de beeldenroute 'van Slot naar centrum' vertellen we verhalen.

- *Een levendig economisch vitaal centrum met een gevarieerd aanbod van winkels, horeca, evenementen en activiteiten. De ideale plek voor combinatiebezoeken.*
- *De omvang van de passantenstromen in het centrum groeit naar het pre-coronaniveau.*

Indicator

- *Aantal passanten in het kernwinkelgebied.*
- *Aantal georganiseerde evenementen.*
- *Afname van leegstand van commercieel vastgoed in het kernwinkelgebied en aanloopstraten, ten opzichte van vorig jaar.*
- *Toename van verplaatsing van winkels naar kernwinkelgebied.*

Indicator

- *Beschikbare m2 commercieel vastgoed in centrum en aanloopstraten.*
- *Aantal verkooppunten in kernwinkelgebied.*
- *Aantal verkooppunten in aanloopstraten.*
- *Meer tevreden inwoners en bezoekers over de aankleding en het onderhoud van de openbare ruimte in het kernwinkelgebied, ten opzichte van 2021.*

Indicator

- *Waardering van inwoners en bezoekers over kernwinkelgebied, waaronder de aankleding en het onderhoud van de openbare ruimte.*
- *Inwoners en bezoekers die genieten dat er ruimte is om elkaar te ontmoeten en te recreëren op plezierige plekken in het centrum.*

Indicator

- *Waardering van inwoners en bezoekers over het kernwinkelgebied, waaronder specifiek daarvoor ingerichte ontmoetingsplekken.*
- *Cultuur(historie) in Zeist is onder de aandacht van bezoekers van het kernwinkelgebied gebracht.*
- *Een warme belangstelling van bezoekers voor de cultuur in Zeist.*

Indicator

- *Aantal georganiseerde cultuur activiteiten in het kernwinkelgebied.*
- *Waardering van inwoners en bezoekers over kernwinkelgebied, waaronder de cultuur in Zeist.*

3. Versterking van de toeristisch-recreatieve sector.

Zeist en de regio trekken veel recreanten en toeristen. We hebben veel te bieden: van groen tot erfgoed en van aantrekkelijke horeca tot stedelijke voorzieningen. Bezoekers zorgen voor levendigheid én economische activiteiten en werkgelegenheid. Dit draagt bij aan het goede leven in Zeist en aan een sterke en vitale economie.

We stimuleren en faciliteren verbinding tussen partijen uit groen, cultuur, erfgoed, regio, horeca, centrum en sport om samen te werken aan een sterk merk van en voor Zeist. We brengen partijen met elkaar in contact, zorgen dat partijen elkaar informeren over hun activiteiten/evenementen. We organiseren jaarlijks een netwerkbijeenkomst met partijen.

- *Een groei van diverse en eigentijds aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen en activiteiten in Zeist, ten opzichte van vorig jaar.*

Indicator

- *Aantal georganiseerde toeristische en recreatieve arrangementen en evenementen.*
- *Aantal netwerkbijeenkomsten met partijen uit de toeristische-recreatieve sector.*

4. Krachtige en innovatieve ondernemersnetwerken.

De uitwisseling van kennis, expertise en ideeën tussen ondernemers leidt tot vernieuwing en innovatie van diensten en producten. Dat draagt bij aan een sterke en vitale economie.

Via het accountmanagement stimuleren wij de samenwerking tussen ondernemers in uiteenlopende sectoren en tussen grote bedrijven, het MKB en starters. Dit doen we door het organiseren van 7 ondernemersbijeenkomsten.

We brengen Zeister ondernemerscollectieven en individuele ondernemers in contact met de in 2020 opgerichte Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) en andere netwerken in de regio.

- *Nieuwe samenwerkingsinitiatieven tussen ondernemers.*
- *Toename van het aantal actieve ondernemersverenigingen, dit stimuleert innovatie en vernieuwing van producten en diensten.*
- *Toename van aantal arbeidsplaatsen.*

Indicator

- *Aantal samenwerkingsinitiatieven tussen ondernemers.*

Tabel AK

Economische promotie	Bedragen x € 1.000
Lasten	0
Baten	373
Saldo	373

- *Aantal actieve ondernemersverenigingen.*
  - *Aantal netwerkbijeenkomsten voor ondernemers.*
  - *Aantal georganiseerde overleggen met ondernemers in (wijk)winkelcentra en alle ondernemerscollectieven op bedrijventerreinen.*
  - *Aantal arbeidsplaatsen.*
- *Bedrijven zijn op de hoogte van de betekenis van de ROM en de regionale netwerken voor hun bedrijfsactiviteiten (bijdrage in investeringen).*

Indicator

- *Aantal bedrijven dat in contact is gebracht met de ROM en regionale netwerken.*

5. Excellente dienstverlening aan ondernemers.

Ondernemers ervaren kracht, nabijheid en vertrouwen in onze dienstverlening. Door onze uitstekende bereikbaarheid voor onze ondernemers, het goed en snel beantwoorden van vragen, geven van advies, het begeleiden van procedures en doen wat we beloven, dragen we bij aan een stimulerend ondernemersklimaat, met voldoende werkgelegenheid.

Op allerlei manieren bieden we dienstverlening aan ondernemers: persoonlijk contact, telefonisch, digitaal, via bedrijfsbezoeken (ca. 100 per jaar) en organiseren van netwerkevents/ ondernemersbijeenkomsten. We luisteren naar wat ondernemers belangrijk vinden.

We bevorderen lokaal inkopen. Zowel door de gemeentelijke organisatie als door het lokale bedrijfsleven. Gemeentelijke uitgaven blijven hierdoor binnen de gemeentegrens en hebben een positief effect op werkgelegenheid en beperken van vervoersbewegingen.

- *Tevreden ondernemers die graag in Zeist willen ondernemen vanwege het aantrekkelijke ondernemers- en vestigingsklimaat en betrokkenheid van de gemeente bij de ondernemers.*

Indicator

- *Waardering van ondernemers over de dienstverlening van de gemeente.*
  - *Waardering van ondernemers over het vestigingsklimaat in Zeist.*
  - *Aantal bedrijfsbezoeken per jaar.*
- *Het percentage diensten en activiteiten dat de gemeente lokaal inkoopt stijgt ten opzichte van vorig jaar.*

Indicator

- *Percentage van alle opdrachten van diensten en activiteiten van de gemeente die aan ondernemers in de gemeente zijn verstrekt.*

Hoe staan we ervoor?

Er is geen eenduidige maatstaf voor de stand van de lokale economie. We kunnen wel verschillende indicatoren aangeven die iets te maken hebben met de economie, al zeggen ze nog weinig over prestaties. Laat staan dat het iets zegt over de gemeentelijke inzet op economie. Daarvoor is de gemeentelijke rol te beperkt. Deze is vooral faciliterend en verbindend. Het zijn de ondernemers en bedrijven die moeten ondernemen. Om enigszins een beeld te krijgen van de lokale economie, is een aantal cijfers in het overzicht hiernaast opgenomen.

	2015	2017	2019	2020
Aantal bedrijven	6.088	6.360	7.091	7.527
Aantal arbeidsplaatsen	35.606	35.671	36.607	36.095
Werkloosheid	6,3% (NL 6,9%)	4,7% (NL 4,9%)	3,2% (NL 3,4%)	Nog niet bekend
Leegstand in kernwinkelgebied (% leegstaande panden)	9,6%	17,1%	17,8%	15,4%
Winkelruimte in aanloopstraten, incl. leegstand (in m2)	28.681	27.996	29.484	26.742
Keurmerk Veilig Ondernemen	2	2	3	3

Programma 10 MAATSCHAPPELIJK BEWUST FINANCIËEL BELEID

Als gemeente Zeist hechten we veel waarde aan stabiliteit in onze begroting, betaalbare voorzieningen en een zo laag mogelijk tarief voor onze inwoners en ondernemers. Zolang we geen reële vergoeding krijgen voor de kosten in het sociaal domein en de herverdeling van de inkomsten uit het gemeentefonds boven de markt blijft hangen, is het moeilijk sturen op de lange termijn. Daarom maken we stap voor stap de keuzes die nodig en mogelijk zijn. We gaan daarbij uit van onze eigen kracht. En in Zeist doen we dat in samenspel, met de inwoners en onze maatschappelijke partners.

Bij onze uitvoering moeten we aan allerlei wetten en regels voldoen. We noemen dat rechtmatigheid. Vanaf 2023 controleert de accountant dat niet langer, maar gaat het college dit zelf doen, op basis van intern onderzoek. Hier bereiden we ons in 2022 op voor.

De gemeente Zeist wil effectief en zorgvuldig omgaan met gemeentelijk vastgoed. Hierbij is de maatschappelijke meerwaarde van het vastgoed leidend. Ons vastgoed zetten we in voor de kerndoelen van de gemeente. Onze portefeuille bestaat voor circa 90% uit kernvastgoed, 3% bestaat uit woningen die we afstoten zodra ze leegkomen en/of huur wordt beëindigd, de overige 7% betreft enkele voormalig plantsoenonderkomens en (maatschappelijk georiënteerde) horeca.

Doel – Actie – Resultaat

Hieronder beschrijven we waar we ons binnen dit programma voor inzetten, oftewel: Wat willen we bereiken? Per gewenst maatschappelijk effect (doel) beantwoorden we de vraag ‘Wat gaan we daarvoor doen?’ (actie) en ‘Welke resultaten verwachten we?’ (resultaat). De doelen zijn vetgedrukt en genummerd. Onder elk doel staat één of meerdere acties beschreven. Per actie benoemen we de verwachte resultaten (schuingedrukt).

1. Een robuuste en inzichtelijke financiële huishouding volgens onderstaande 4 kaders, zodat we een stabiele en betrouwbare partner zijn voor inwoners en ondernemers.

We stellen een structureel sluitende meerjarenbegroting op. In samenspel met de samenleving komen we tot afwegingen welke ambities kunnen worden ingevuld en wat daarvoor in onze huidige activiteiten kan vervallen. In het voorjaar van 2022 komen we tot keuzes voor de volgende begrotingsjaren.

We monitoren de signaalwaarden uit de Nota Stabiliteitscriteria, zodat we tijdig zicht krijgen op financiële afwijkingen en op tijd kunnen bijsturen.

We komen met een plan om het weerstandsvermogen te versterken.

We stimuleren het lerend vermogen door de planning- en controlcyclus (plan, do, check, act) stap voor stap te verbeteren. We verwoorden onze doelen en activiteiten concreet en rapporteren krachtig over de voortgang. Waar mogelijk gebruiken we indicatoren om dit te volgen. Uitgangspunt is altijd het maatschappelijk effect.

Verbonden partijen

- BghU
- Gasdistributie

Zeist en
Omstreken
(GZO)

- BNG
- Dataland
- Vitens

[Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.]

Beleidsindicator en

Geen

Investerings

Geen

Risico's

[Zie verder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.]

Reserves en voorzieningen

- Vrije reserve
- Algemene reserve met inkomensfunctie
- Reserve weerstandsvermogen
- Reserve meerjarig onderhoud

We actualiseren ons risicomanagementbeleid waarin we ook stil staan bij onze risicobereidheid (risk appetite).

We actualiseren ons garant- en borgstellingsbeleid. Daarin maken we de afweging in te spelen op maatschappelijke vraagstukken die zonder borgstelling niet gerealiseerd worden, maar waarbij we rekening houden met de impact op ons risicoprofiel.

- *Structurele kosten worden gedekt door structurele inkomsten. Voor de financiële uitdagingen in het sociaal domein en/of de herijking van het gemeentefonds komen passende maatregelen. We zijn zoveel mogelijk voorbereid op financiële tegenvallers.*
- *Aan de hand van het dashboard bieden we bij begroting en jaarrekening inzicht in de financiële staat van onze gemeente.*
- *Bij de kadernota 2023 doen we hiervoor een voorstel. Het streven is om onze weerstandsratio uiterlijk in 2023 op minimaal 1,0 te hebben.*
- *Voor de begroting 2022 hebben we een nieuw model, waarin de samenhang tussen doelen, activiteiten en indicatoren beter inzichtelijk wordt.*
- *We bieden een nieuwe nota risicomanagementbeleid ter besluitvorming aan.*
- *We bieden een nieuwe nota garant- en borgstellingen ter besluitvorming aan.*

2. Verantwoording door het college over rechtmatigheid, waardoor duidelijk wordt of we als gemeente volgens de regels werken.

We richten onze interne processen in, zodat het college de rechtmatigheidsverklaring vanaf 2023 kan afgeven.

- *Ons intern accountantsverslag geeft inzicht in de rechtmatigheid per proces.*

3. Bezit en beheer van een (kern)vastgoedportefeuille die past binnen onze kerntaken.

Toezichtskader PROVINCIE :: UTRECHT

De regels uit het toezichtskader van de toezichthouder worden meegenomen als spelregels (structureel en reëel in evenwicht).

Financiële discipline

Het inrichten van het financiële proces. Dit is een onderdeel dat relatie heeft met zowel de kaders en spelregels voor de lange termijn (hoe worden deze geabsorbeerd in het proces) maar ook voor de korte termijn (geen verrassingen, continue monitoring (Plan, do, check, act)). We laten hier ook zoveel mogelijk de doorontwikkeling van de P&C producten op aansluiten.

Financiële Houdbaarheid

Het vaststellen van financiële kengetallen met bijbehorende normen zodat de financiële huishouding gezond op peil blijft (vb. bescherming van de juiste balanswaarden).

Financiële Robuustheid Robuustheid

Bij gelijkblijvend beleid het beter voorspellen van de exploitatierekening. Het gaat hier niet om financiële doorvertalingen maar om beleidsregels. (vb. een optimaal beheerplan, SFI/VIS, garantiestellingen, risicomanagement, Tax control framework).

Tabel AL

Beheer overige gebouwen en gronden	Bedragen x € 1.000
Lasten	1.142
Baten	1.228
Saldo	86

Tabel AM

Treasury	Bedragen x € 1.000
Lasten	90
Baten	349
Saldo	259

Tabel AN

OZB woningen	Bedragen x € 1.000
Lasten	514
Baten	7.514
Saldo	7.000

Tabel AO

OZB niet woningen	Bedragen x € 1.000
Lasten	70
Baten	5.077
Saldo	5.007

Tabel AP

Belastingen overig	Bedragen x € 1.000
Lasten	38
Baten	642
Saldo	604

kapitaal-goederen
- Reserve dekking investeringen
- Reserve egalisatie-systematiek
- Reserve integrale ontwikkeling Zeist (RIOZ)
- Voorziening risico's
- Voorziening onderhoud woningen algemene dienst
- Voorziening dubieuze debiteuren
[Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.]

De gemeente heeft nog 29 oude dienstwoningen in bezit. Deze stoten we af via vrije verkoop zodra ze vrijkomen door huuropzegging.

We hebben een actueel meerjarig onderhoudsplan voor onze eigendommen. Het onderhoud doen we tijdig (niet eerder dan noodzakelijk, maar ook niet later dan gewenst) en prijsbewust. De onderhoudsplannen passen bij de gemeentelijke ambities op duurzaamheid en toegankelijkheid. Zie voor detailuitleg over de onderhoudsaanpak de paragraaf Kapitaalgoederen in boek 2.

We gaan strategischer naar de vastgoedportefeuille. Hiervoor zetten we in op kostendeskundigheid en vastgoedeconomie. Dit is een uitwerking van IAC-voorstel 1.10.

Kernpunten zijn: Sturen op kernportefeuille, slim sturen van vastgoed economie. Exploitatiebegrotingen en inzetten op business cases bij ontwikkelingen zorgen voor kostenefficiëntie.

- *We stoten er gemiddeld 3 per jaar af. De economische meest voordelige manier is om dit op momenten te doen dat de woningen vrijkomen.*
- *De strategie voor behoud of afstoten van ons overig vastgoed wordt jaarlijks geactualiseerd.*
- *De onderhoudsplannen zijn eind 2021 geactualiseerd en het weerstandsvermogen is daar op aangepast voor de komende jaren. In de plannen is verdere verduurzaming en verbetering van toegankelijkheid opgenomen. Vanaf 2022 wordt het onderhoud conform deze plannen uitgevoerd.*
- *We onderzoeken een versterkte inzet op gebied van vastgoed econoom/kostendeskundigheid, hiermee sturen we op nog meer optimalisatie van reserves en voorzieningen, leggen we verbinding met integrale gebiedssturing en zoeken we naar economische kansen. (draagt bij aan IAC 1.10, zie ook programma 4).*

Tabel AQ

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Bedragen x € 1.000
Lasten	0
Baten	105.730
Saldo	105.730

Tabel AR

Overige baten en lasten	Bedragen x € 1.000
Lasten	-30
Baten	0
Saldo	30

Uitgangspunten financieel beleid

Bij het ramen van de budgetten voor ongewijzigd beleid is het vigerende financiële beleid toegepast. Concreet houdt dit onder meer in:

- De jaarlijkse begroting wordt gepresenteerd in het perspectief van structureel sluitende meerjarenramingen (begrotingsjaar en 3 daarop volgende jaren).
- De begroting is opgezet naar constante prijzen op het prijsniveau van 2022. Dit betekent dat voor de jaren 2023 tot en met 2025 gerekend wordt met hetzelfde prijspeil als in 2022.
- Ter vergelijking zijn in veel tabellen realisatiebedragen over 2020 en begrote bedragen over 2021 opgenomen. De gerealiseerde bedragen 2020 stemmen overeen met de cijfers gebruikt voor de jaarrekening 2020. De begrote bedragen 2021 zijn de actuele budgetten op basis van raadsbesluiten per 1 juli 2021.
- De prijsindex voor 2022 bedraagt 2,1% voor de opbrengstenkant en 1,1% voor de kostenkant. Bij de berekening van de prijsindex wordt ook gekeken naar de toegepaste prijsindex in voorgaande jaren (het zogenoemde dakpannensysteem). De prijsindex 2022 is als volgt berekend:

Ontwikkeling prijsindex	2018	2019	2020	2021	2022
CPB / sept.circ. 2019: deze prijsindex zit nu in de begroting	2,20%	2,50%	1,50%	1,70%	
CPB / sept.circ. 2020: deze prijsindex zou het moeten zijn volgens recente cijfers CPB	2,40%	3,00%	1,70%	1,50%	1,40%
Correctie bij begroting 2022	0,20%	0,50%	0,20%	-0,20%	
Voorstel index begroting 2021					2,10%
Aangepaste index kosten 2021 (heroverweging)					1,10%

- De loonkostenindex wordt gebaseerd op de index “prijs overheidsconsumpties / beloning werknemers” van het Centraal Planbureau. Dit is dezelfde index die vroeger door het Rijk werd gehanteerd in de circulaires. Het rijk is gestopt dit in de circulaires te doen en verwijst de gemeenten naar deze index. Bij de berekening van de loonkostenindex wordt ook gekeken naar de toegepaste loonkostenindex in voorgaande jaren (het zogenoemde dakpannensysteem), dat we ook voor de prijsindex hanteren. De loonkostenindex 2022 komt uit op 0% en is als volgt berekend:

Ontwikkeling loonindex	2019	2020	2021	2022
Prijs overheidsconsumptie / beloning werknemers maart 2020: deze loonindex zit nu in de begroting	4,50%	2,60%	2,80%	
Prijs overheidsconsumptie / beloning werknemers maart 2021: deze loonindex zou het moeten zijn volgens recente cijfers CPB	3,20%	3,50%	2,00%	1,20%
Correctie bij begroting 2022 voorgaande jaren	-1,30%	0,90%	-0,80%	
Voorstel loonindex begroting 2022				0,00%

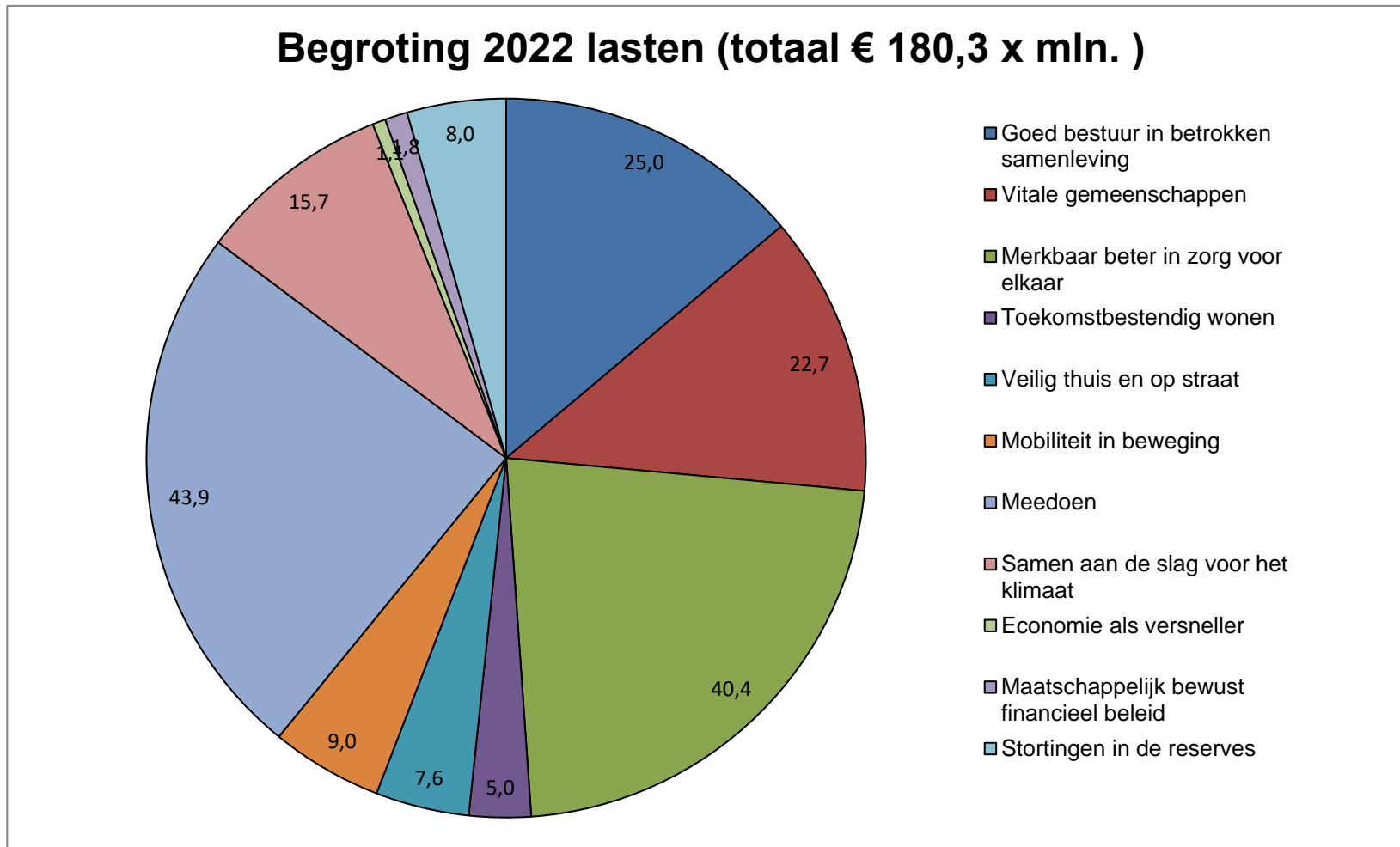
- Op de te verstrekken subsidies is de prijsindex van 1,1% toegepast.
- In de begroting 2022 zijn de gevolgen van de meicirculaire verwerkt.

- Het percentage voor de renteomslag is 0,5%. Dit percentage wordt toegepast op alle activa in de gemeentelijke begroting, met uitzondering van de grondexploitaties (1,16%). Meer informatie hierover is te vinden in de paragraaf Financiering in deel 2 van deze begroting.
- In de meerjarenbegroting is jaarlijks € 188.000 gereserveerd voor onvoorziene ontwikkelingen en manifest wordende risico's.
- Een aantal tarieven c.q. gemeentelijke belastingen is aangepast met de door de raad vastgestelde prijsindex van 2,1%. Voor een aantal tarieven geldt 100% kostendekkendheid, en voor weer andere tarieven gelden bijzondere afspraken. Per tarief wordt de ontwikkeling weergegeven in de paragraaf Lokale heffingen in deel 2 van deze begroting.
- De overheadkosten van de gemeente zijn zichtbaar in een specifiek collegeproduct: ondersteuning organisatie (programma 1 Goed bestuur in een betrokken samenleving). Dit betekent dat bij de overige programma's de lasten exclusief deze overheadkosten zijn opgenomen.
- Bij de berekening van 100% kostendekkende tarieven wordt de overhead toegerekend conform de definitie die het BBV (belsuit begroting en verantwoording) geeft voor de berekening van de overhead. In 2022 komt de overhead uit op 118,38% van de directe loonkosten.
- Het financiële startperspectief van de begroting 2022 wordt gevormd door de besluitvorming bij de kadernota 2022. Hierin zijn de beschikbare middelen per primo 2021 opgenomen en zijn de (structurele / meerjarige) bijstellingen van de eerste bestuursrapportage 2021 verwerkt.

Totale begroting

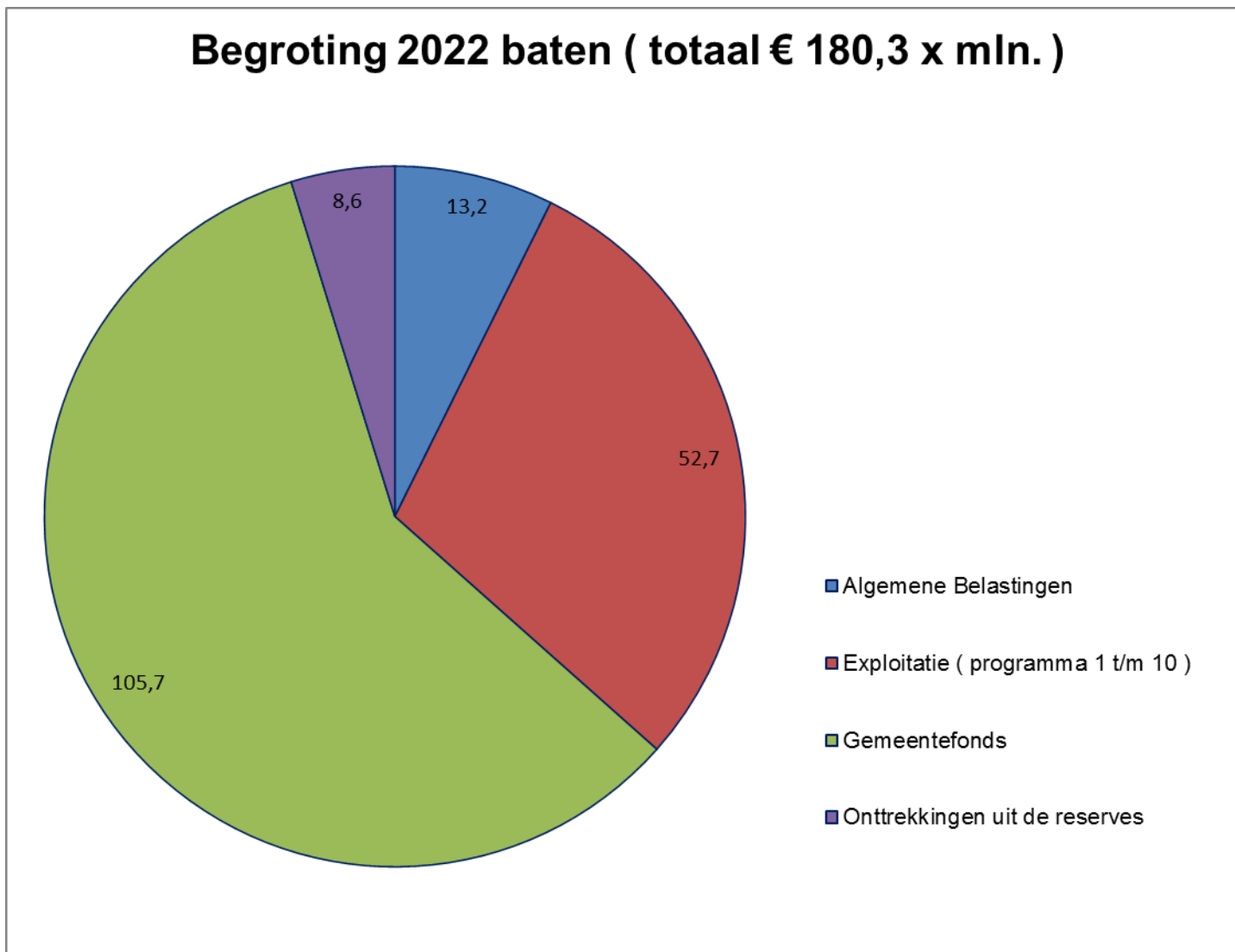
De verdeling van de totale lasten in 2022 over de programma's is opgenomen in onderstaande grafiek.

[Tabel AS grafiek lasten begroting]

In onderstaande grafiek is te zien hoe de totale lasten 2022 worden gedekt.

[Tabel AT grafiek baten begroting]

Algemene lokale heffingen

Onder de algemene lokale heffingen vallen de onroerendzaakbelasting, toeristenbelasting en precario. Deze worden verder toegelicht in de paragraaf Lokale heffingen in deel 2 van deze begroting.

Exploitatie (programma's 1 t/m 10)

Uit de exploitatie volgen ook baten. Zie hiervoor de programma's 1 t/m 10.

Gemeentefonds

De meerjarenbegroting 2022 is, net als voorgaande jaren en conform de richtlijn van onze toezichthouder, gebaseerd op de uitkomst van de meicirculaire 2021 van het gemeentefonds. Over de uitkomst van de meicirculaire is de gemeenteraad van Zeist begin juli 2021 geïnformeerd met raadsinformatiebrief nummer 21.119.

Exploitatie- en financieel resultaat

De ramingen van de per saldo benodigde budgetten voor uitvoering van de programma's 1 t/m 10 zijn weergegeven in onderstaande tabel. Dit saldo wordt het exploitatiesaldo genoemd. Voor inzicht in de ontwikkeling van het saldo zijn ook de saldi van de jaarrekening 2020 en de lopende begroting 2021 (peildatum 1 juli 2021) weergegeven.

[Tabel AU Exploitatieresultaat]

Exploitatieresultaat	(bedragen x € 1.000)					
	2020 realisatie	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting	2025 begroting
Programma						
1 Goed bestuur in betrokken samenleving	-20.083	-26.865	-23.492	-23.013	-22.682	-22.495
2 Vitale gemeenschappen	-20.702	-20.433	-19.394	-18.909	-19.081	-18.956
3 Merkbaar beter in zorg voor elkaar	-42.375	-42.151	-39.672	-39.971	-39.967	-39.867
4 Toekomstbestendig wonen	-2.819	-960	103	301	444	392
5 Veilig thuis en op straat	-7.037	-7.500	-7.333	-7.331	-7.362	-7.317
6 Mobiliteit in beweging	-6.661	-5.574	-5.487	-5.316	-5.296	-5.239
7 Meedoen	-20.785	-23.817	-23.330	-23.239	-23.277	-23.008
8 Samen aan de slag voor het klimaat	-412	-561	-141	140	138	139
9 Economie als versneller	-637	-650	-579	-447	-347	-342
10 Maatschappelijk bewust financieel beleid	118.276	117.022	118.716	118.915	118.721	119.594
Totaal	-3.235	-11.489	-609	1.130	1.291	2.901

Na het verwerken van de begrote stortingen in en onttrekkingen aan reserves wordt vanuit het exploitatieresultaat het financieel resultaat berekend. Dit financieel resultaat vormt het begrotingssaldo van de begroting 2022.

[Tabel AV Saldo van de begroting]

Saldo van de begroting							(bedragen x € 1.000)
Omschrijving	2020 realisatie	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting	2025 begroting	
Begrotingsresultaat voor mutaties	-3.235	-11.489	-609	1.130	1.291	2.901	
Storting in Reserves(-)	-27.085	-7.951	-8.016	-8.358	-8.728	-8.728	
Onttrekking aan Reserves (+)	32.241	17.991	8.622	6.979	6.629	6.387	
Saldo	1.921	-1.449	-3	-249	-808	560	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de jaren 2022 tot en met 2025 (planperiode) per saldo € 5,2 miljoen wordt toegevoegd aan het vermogen (de reserves) van de gemeente Zeist.

Budgetautorisatie

Inleiding

In dit hoofdstuk treft u de budgetten aan, zoals de raad die kaderstellend autoriseert. In overeenstemming met het dualisme, stelt de raad de budgetten op programmaniveau vast, de lasten en de baten. Het gaat dan om de exploitatiebudgetten en de investeringsbudgetten. De raad autoriseert de budgetten voor 2022 via deze begroting. Binnen deze budgetten is het college geautoriseerd de begroting uit te voeren. Het college kan binnen het kader van de programmabudgetten zelf de onderverdeling in de budgetten per product vaststellen en indien nodig wijzigen. Wanneer de budgetten op programmaniveau wijzigen (ook als baten en lasten budgetneutraal stijgen of dalen), ligt de bevoegdheid bij de raad.

De rapportages en verantwoording kennen eenzelfde verdeling: programmaniveau voor de raad, productniveau voor het college. Dat in deze begroting en in de rapportages de informatie gebundeld (op product- en programmaniveau) is opgenomen, verandert niets aan de formele (budgettaire) bevoegdheden van raad en college.

Autorisatie exploitatiebudgetten per programma

De lasten en baten (beide per programma) in de kolom 2022 vormen de kaderstellende budgetten voor de uitvoering van deze begroting. De lasten en baten in latere jaren zijn ter informatie opgenomen, zodat duidelijk is hoe het bestaande beleid zich financieel meerjarig vertaalt. De formele autorisatie en dus de mogelijkheid deze meerjarige budgetten te gebruiken vindt niet plaats in de begroting 2022. Die volgt bij latere begrotingen.

[Tabel AW Exploitatiebudgetten per programma lasten]

Exploitatiebudgetten per programma		(bedragen x € 1.000)			
Programma	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting	2025 begroting	
1 Goed bestuur in betrokken samenleving	24.972	24.475	24.288	24.101	
2 Vitale gemeenschappen	22.719	22.122	22.252	22.127	
3 Merkbaar beter in zorg voor elkaar	40.440	40.566	40.562	40.368	
4 Toekomstbestendig wonen	5.003	4.816	4.662	4.686	
5 Veilig thuis en op straat	7.582	7.580	7.577	7.532	
6 Mobiliteit in beweging	9.043	9.093	9.073	9.016	
7 Meedoen	43.896	43.766	43.792	43.515	
8 Samen aan de slag voor het klimaat	15.709	15.474	15.698	15.935	
9 Economie als versneller	1.063	962	862	857	
10 Maatschappelijk bewust financieel beleid	1.824	1.167	1.229	833	
Totaal budget lasten	172.251	170.021	169.995	168.970	

[Tabel AX Exploitatiebudgetten per programma baten]

Exploitatiebudgetten per programma		(bedragen x € 1.000)			
Programma	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting	2025 begroting	
1 Goed bestuur in betrokken samenleving	1.480	1.462	1.606	1.606	
2 Vitale gemeenschappen	3.325	3.213	3.171	3.171	
3 Merkbaar beter in zorg voor elkaar	768	595	595	501	
4 Toekomstbestendig wonen	5.106	5.117	5.106	5.078	
5 Veilig thuis en op straat	249	249	215	215	
6 Mobiliteit in beweging	3.556	3.777	3.777	3.777	
7 Meedoen	20.566	20.527	20.515	20.507	
8 Samen aan de slag voor het klimaat	15.568	15.614	15.836	16.074	
9 Economie als versneller	484	515	515	515	
10 Maatschappelijk bewust financieel beleid	120.540	120.082	119.950	120.427	
Totaal budget baten	171.642	171.151	171.286	171.871	
Totaal exploitatieresultaat (baten -/- lasten)	-609	1.130	1.291	2.901	

Behalve de baten en lasten per programma, autoriseert de raad eveneens de in deze begroting opgenomen stortingen en onttrekkingen aan reserves. De stortingen en onttrekkingen aan de reserves vallen binnen de kaders die de raad over deze reserves heeft vastgesteld.

[Tabel AV Saldo van de begroting / zonder voorgaande jaren]

Saldo van de begroting		(bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting	2025 begroting	
Begrotingsresultaat voor mutaties	-609	1.130	1.291	2.901	
Storting in Reserves(-)	-8.016	-8.358	-8.728	-8.728	
Onttrekking aan Reserves (+)	8.622	6.979	6.629	6.387	
Saldo	-3	-249	-808	560	

Autorisatie investeringen

De raad autoriseert de geplande investeringen voor 2022. De investeringen van de latere jaren zijn ter informatie bijgevoegd. Het grootste deel van de geplande investeringen zijn vervangingsinvesteringen. De rente- en afschrijvingslasten van deze investeringen maken deel uit van de exploitatiebudgetten en zijn daarmee van dekking voorzien. Uitgaven voor onderhoud (soms net zo omvangrijk als investeringen) mogen niet worden geactiveerd en zijn volledig opgenomen in de exploitatie.

[Tabel XY (Vervangings)investeringen]

(Vervangings)investeringen		(bedragen x € 1.000)			
Investeringsbedragen		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Topkrediet vervangingsbudget auto's	U	130	107	52	0
Vervangen Gemeentehuis meubilair	U	0	742	0	0
Totaal Goed bestuur in een betrokken samenleving		130	849	52	0
Blikkenburg-W Clubgebouw	I*	-18	0	0	0
Blikkenburg-W kunstgras 1	I*	-97	0	0	0
Blikkenburg-W kunstgras 2	I*	-98	0	0	0
Blikkenburg-W natuur grasveld 1	I*	-9	0	0	0
Dijnselburg kunstgrasveld	I*	-111	0	0	0
Dijnselburg natuurgras	I*	-16	0	0	0
Kunstgras Noordweg	I*	-8	0	0	0
Atletiekbaan Dijnselburg	I*	-54	0	0	0
Slot/blikkenb toplaag	U	186	0	0	0
Totaal Vitale gemeenschappen		-225	0	0	0
Parkeerinstallatie garages	U	93	0	0	0
Vol-meldinstallatie parkeren	U	0	103	0	0
Parkeerinstallatie Steynlaan	U	0	0	321	0
Kaartlezers parkeren	U	0	0	0	0
Totaal Mobiliteit in beweging		93	103	321	0
Totaal investeringen		-2	952	373	0

* Deze inkomsten betreffen zgn. SPUK-bijdragen van het Rijk (Regeling specifieke uitkering stimulering sport, voor vanaf 2019 optredende btw-nadelen bij sport) voor in 2021 beschikbaar gestelde kredieten voor sportfaciliteiten.

Naast de autorisatie van bovenstaande vervangingsinvesteringen plannen we investeringen in 2022 welke we steeds via technische begrotingswijziging aan u voorleggen. De reden hiervan is, dat de uitvoering en raming van de geplande investering nader is uitgewerkt. Het gaat hier bijvoorbeeld om investeringen in de openbare ruimte. Hiervoor is de volgende (voorlopige) planning beschikbaar.

Planning overige investeringen		(bedragen x € 1.000)			
Investeringsbedragen		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Vervangen speelvoorzieningen 2022	U	300			0
Totaal Vitale gemeenschappen		300	0	0	0
Asfalt Groot Onderhoud 2022	U	300		0	0
Openbare Verlichting 2022	U	200	0	0	0
Halfverharding 2022	U	500	0	0	0
Griffensteijnselaan (van Waterigeweg tot Griftlaan)	U	835	0	0	0
Dr. Jacoblaan en omgeving (buurtaanpak)	U	1.600	0	0	0
Kouwenhovenselaantje	U	301	0	0	0
Kwikstaartlaan	U	600	0	0	0
Couwenhoven	U	2.158	0	0	0
Totaal Mobiliteit in beweging		6.494	0	0	0
Renovaties gemalen	U	100	0		0
Renovaties gemalen	I	-100	0	0	0
Deelrenovaties riolering 2022	U	500			
Deelrenovaties riolering 2022	I	-500			
Dr. Jacoblaan en omgeving (buurtaanpak)	U	105			
Dr. Jacoblaan en omgeving (buurtaanpak)	I	-105			
Kwikstaartlaan	U	40	0	0	0
Kwikstaartlaan	I	-40	0	0	0
Couwenhoven	U	105	0	0	0
Couwenhoven	I	-105	0	0	0
Totaal Samen aan de slag voor het klimaat		0	0	0	0
Totaal investeringen		6.794	0	0	0

Investerings ten behoeve van de onderwijshuisvesting worden jaarlijks separaat via het Strategisch Huisvestingsplan aan de raad voorgelegd. De dekking van deze investeringen wordt gevormd door de bestemmingsreserve Huisvestingsvoorzieningen onderwijs.

De start van de investeringen is mede afhankelijk van het proces dat samen met het schoolbestuur wordt doorlopen om te komen tot de juiste investering. Om die reden wordt het krediet via een technische begrotingswijziging aangevraagd, wanneer er voldoende inhoudelijke duidelijkheid is over de investering en de geplande uitvoering. Dit kan op deze technische wijze, omdat de investering past binnen de door de raad vastgestelde systematiek, de uitvoering van het bestaande beleid rond onderwijshuisvesting en binnen de bestaande budgetten voor deze taak.

Voor het onderdeel Informatievoorziening (IV) werken we met een egalisatiesystematiek (door de raad besloten bij de Voorjaarsnota 2012). Waar vroeger zaken werden ingekocht, lopen tegenwoordig zaken via abonnementen. De technologische ontwikkelingen gaan snel en daarmee ook de ontwikkelingen qua kosten. Om die reden werken we met een vast budgetniveau waarbij de wisselende financiële consequenties van de juiste uitvoering van de IV-taken worden opgevangen via de reserve egalisatiesystematiek (reserve egalisatie ICT). Daarnaast zorgt de wet- en regelgeving van het BBV ervoor dat sommige zaken moeten worden geactiveerd en afgeschreven, en andere zaken ineens ten laste van de exploitatie worden betaald.

Hierdoor werkt IV niet met geplande vervangingsinvesteringen: per vervanging wordt gekeken naar de beste technische invulling en ook naar de bijpassende financiële oplossing: aankoop (= investering = krediet) of een vorm van abonnement / jaarlijkse kosten.

Wanneer de keuze voor de juiste vervanging leidt tot een materiële aankoop met een meerjarige levensduur, dan wordt conform BBV geactiveerd. In dat geval zal de raad via een technische begrotingswijziging een vervangingskrediet ter vaststelling worden voorgelegd. Dit kan op deze technische wijze, omdat de investering past binnen de door de raad vastgestelde systematiek, de uitvoering van het bestaande beleid rond IV en binnen de bestaande budgetten voor deze taak.

Vaststellingsbesluit

De Raad van de gemeente Zeist,
gezien vorenstaande begroting over het jaar 2022 van haar gemeente;

gelet op artikel 191 van de Gemeentewet,

besluit

deze Programmabegroting vast te stellen.

_____ (datum)

Bijlage 1 Exploitatie per programma en toelichting op budgetten

Programma 1 Goed bestuur in betrokken samenleving

De kosten voor het product Bestuur zijn in 2021 incidenteel hoger door een aantal doorgeschoven budgetten vanuit 2020 en corona gerelateerde budgetten.

Vanaf 2021 is de toerekening van de loonkosten aangepast conform de wettelijke richtlijnen (BBV). Deze aanpassing is in de begroting 2021 nader toegelicht. Daardoor is er een interne verschuiving van de loonkosten tussen 2020 en 2021, die onder andere op dit product zichtbaar wordt.

Bij het product Burgerzaken zijn de opbrengsten in 2020 lager uitgevallen als gevolg van corona. Daarnaast zijn een aantal incidentele taken in 2020 niet uitgevoerd, en zijn de betreffende budgetten doorgeschoven naar 2021. Vanaf 2020 zijn de baten (opbrengsten) en lasten (inkoop bij het Rijk) van paspoorten budgettair neutraal naar beneden bijgesteld op basis van realistisch verwachte aantallen.

Bij het product Ondersteuning organisatie is in 2021 sprake van extra incidentele lasten als gevolg van meegenomen budgetten vanuit 2020 via de reserve egalisatiesystematiek. Om dezelfde redenen waren in 2020 de lasten juist lager uitgevallen. Ook zijn er in 2021 incidentele budgetten voor corona gerelateerde zaken. Vanaf 2022 dalen de kosten voor dit product als gevolg van door de raad besloten maatregelen om te komen tot een sluitende begroting.

Vanaf 2021 is de toerekening van de loonkosten aangepast conform de wettelijke richtlijnen (BBV). Deze aanpassing is in de begroting 2021 nader toegelicht. Daardoor is er een interne verschuiving van de loonkosten tussen 2020 en 2021, die onder andere op dit product zichtbaar wordt.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Bestuur	L	4.500	2.902	2.779	2.779	2.779	2.773
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-4.500	-2.902	-2.779	-2.779	-2.779	-2.773
Burgerzaken	L	2.401	3.122	2.850	2.496	2.456	2.423
	B	787	1.197	1.110	1.092	1.236	1.236
	S	-1.614	-1.925	-1.740	-1.404	-1.220	-1.187
Ondersteuning organisatie	L	14.839	23.225	19.343	19.200	19.053	18.905
	B	870	1.187	370	370	370	370
	S	-13.969	-22.038	-18.973	-18.830	-18.683	-18.535
Programma Goed bestuur in betrokken samenleving	L	21.740	29.249	24.972	24.475	24.288	24.101
	B	1.657	2.384	1.480	1.462	1.606	1.606
	S	-20.083	-26.865	-23.492	-23.013	-22.682	-22.495

[Tabel BA]

Programma 2 Vitale gemeenschappen

De lasten van het product Onderwijshuisvesting kennen per jaar een wisselend verloop. Dit komt omdat de kapitaallasten (rente en afschrijving van investeringen) en de uitgaven voor onderhoud een jaarlijks wisselend niveau hebben. Deze (wisselende) lasten worden afgerekend met de reserve onderwijshuisvesting.

Bij het product Sportaccommodaties kennen de onderhoudskosten een jaarlijks wisselend verloop, net als de kapitaallasten van investeringen. Voor zowel de onderhoudskosten als de kapitaallasten zijn reserves ingesteld bij het vaststellen van het Masterplan Buitensport. De kosten voor groot onderhoud van de overige sportaccommodaties lopen via de reserve meerjarig onderhoud kapitaalgoederen.

De kosten waren in 2020 hoger door een incidentele kosten in het kader van het Masterplan buitensport en als gevolg van corona-gerelateerde maatregelen.

Bij het product Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie waren in 2020 de kosten hoger als gevolg van corona gerelateerde maatregelen.

De lasten van het product Cultureel erfgoed omvat onder andere de kapitaallasten en onderhoudskosten van het Slot en de Oude begraafplaats. Deze kosten kennen een door de jaren heen wisselend niveau en worden, voor wat betreft onderhoud, afgerekend met een daarvoor bestemde reserve.

In 2020 waren als gevolg van corona de baten vanuit het Slot lager. In 2021 is er een eenmalig budget voor de uitvoering van ambities rond erfgoed.

In 2021 zijn de lasten het product Openbaar groen en (openlucht) recreatie incidenteel hoger vanwege baggerwerkzaamheden, aanpak van de buitenruimte in Vollenhove en verwacht onderhoud aan de Kinderboerderij. De kosten van groot onderhoud worden gedekt uit de daarvoor gevormde reserve.

De lasten en baten van het product Begraafplaatsen en crematoria zijn conform de besluitvorming bij de begroting 2021 opgenomen.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Onderwijshuisvesting	L	4.264	3.618	3.725	3.734	3.806	3.746
	B	197	117	119	119	119	119
	S	-4.067	-3.501	-3.606	-3.615	-3.687	-3.627
Sportbeleid en activering	L	853	912	857	857	857	855
	B	60	0	0	0	0	0
	S	-793	-912	-857	-857	-857	-855
Sportaccommodaties	L	4.481	3.781	3.686	3.679	3.571	3.523
	B	1.544	1.204	1.229	1.229	1.229	1.229
	S	-2.937	-2.577	-2.457	-2.450	-2.342	-2.294
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	L	3.205	3.060	2.957	2.932	2.907	2.904
	B	3	20	28	14	0	0
	S	-3.202	-3.040	-2.929	-2.918	-2.907	-2.904
Cultureel erfgoed	L	1.314	1.629	1.432	1.051	1.257	1.253
	B	266	539	548	548	548	548
	S	-1.048	-1.090	-884	-503	-709	-705
Media	L	1.545	1.590	1.481	1.481	1.481	1.481
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-1.545	-1.590	-1.481	-1.481	-1.481	-1.481
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	L	4.982	5.539	5.005	4.820	4.804	4.802
	B	150	199	180	82	54	54
	S	-4.832	-5.340	-4.825	-4.738	-4.750	-4.748
Volksgezondheid	L	2.393	2.566	2.546	2.537	2.538	2.537
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-2.393	-2.566	-2.546	-2.537	-2.538	-2.537
Begraafplaatsen en crematoria	L	956	1.042	1.030	1.031	1.031	1.026
	B	1.071	1.225	1.221	1.221	1.221	1.221
	S	115	183	191	190	190	195
Programma Vitale gemeenschappen	L	23.993	23.737	22.719	22.122	22.252	22.127
	B	3.291	3.304	3.325	3.213	3.171	3.171
	S	-20.702	-20.433	-19.394	-18.909	-19.081	-18.956

[Tabel BB]

Programma 3 Merkbaar beter in zorg voor elkaar

Bij het product Wijkteams zijn in 2020 en 2021 incidentele budgetten opgenomen voor preventie.

In 2021 tot en met 2024 zijn er incidentele budgetten beschikbaar in het kader van de sociale versterking van Vollenhoven binnen het project Vollenhove vooruit. Voor 50% worden deze gedekt uit subsidies van het rijk en de provincie (regiodeal), die als baten op dit product zijn opgenomen. Voor de andere 50% vindt dekking plaats via de RIOZ / gelabeld deel Vollenhove Vooruit.

Bij het product Maatwerkdienstverlening 18+ wordt uitgegaan van in de toekomst stijgende kosten op basis van een groter gebruik van voorzieningen..

Bij het product Maatwerkdienstverlening 18- zijn in 2020 en 2021 eenmalige kosten opgenomen van het Transformatiefonds regio Zuid Oost Utrecht.

Daarnaast is er in 2021 een incidenteel budget voor meerkosten en inhaalzorg als gevolg van corona. Vanaf 2022 moeten diverse maatregelen ervoor zorgen dat de kosten voor deze taak niet verder stijgen.

Bij het product Geëscaleerde zorg 18- dalen de kosten vanaf 2022 als gevolg van de gewijzigde toepassing van het zogenoemde woonplaatsbeginsel. Hier staat een lagere bijdrage vanuit het Gemeentefonds tegenover (meicirculaire 2021).

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Wijkteams	L	6.683	7.005	6.822	6.336	6.336	6.160
	B	192	320	267	94	94	0
	S	-6.491	-6.685	-6.555	-6.242	-6.242	-6.160
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	L	2.248	2.075	2.089	2.084	2.080	2.079
	B	49	0	0	0	0	0
	S	-2.199	-2.075	-2.089	-2.084	-2.080	-2.079
Maatwerkdienstverlening 18+	L	13.495	12.443	12.544	13.367	13.367	13.357
	B	307	491	501	501	501	501
	S	-13.188	-11.952	-12.043	-12.866	-12.866	-12.856
Maatwerkdienstverlening 18-	L	14.781	15.345	14.432	14.277	14.277	14.274
	B	229	0	0	0	0	0
	S	-14.552	-15.345	-14.432	-14.277	-14.277	-14.274
Geëscaleerde zorg 18+	L	248	140	109	109	109	108
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-248	-140	-109	-109	-109	-108
Geëscaleerde zorg 18-	L	5.705	5.954	4.444	4.393	4.393	4.390
	B	8	0	0	0	0	0
	S	-5.697	-5.954	-4.444	-4.393	-4.393	-4.390
Programma Merkbaar beter in zorg voor elkaar	L	43.160	42.962	40.440	40.566	40.562	40.368
	B	785	811	768	595	595	501
	S	-42.375	-42.151	-39.672	-39.971	-39.967	-39.867

[Tabel BC]

Programma 4 Toekomstbestendig wonen

De lasten van het product Ruimtelijke ordening kent tussen de jaren kleine schommelingen. Dit wordt mede veroorzaakt door de voorbereiding van de invoering van de nieuwe Omgevingswet. De baten betreffen de leges voor wijziging van bestemmingsplannen op verzoek van een belanghebbende. Deze opbrengsten worden zo reëel mogelijk begroot. Omdat het gaat om kleine aantallen en een relatief hoog tarief kan een bestemmingsplanwijziging meer of minder een groot verschil betekenen.

De lasten van het product Grondexploitaties betreffen alleen de toegerekende uren voor de algemene werkzaamheden voor deze taak. Bij de actualisatie van de toerekening van de loonkosten vanaf 2021 komt hier een stijging naar voren vanwege de huisvestingsopgave van de gemeente en de toegenomen inzet richting vastgoedeigenaren om te komen tot gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. De specifieke kosten en opbrengsten van de grondexploitatieprojecten worden conform BBV toegerekend aan de balans (onderhanden werk) en zijn daarom niet zichtbaar in dit product. Voor de lasten en baten van de grondexploitatieprojecten is het door de raad vastgestelde MPSO 2021 (meerjaren perspectief stedelijke ontwikkeling) het financieel kader. Voor verdere toelichting zie ook de paragraaf Grondbeleid.

Het product Wonen en bouwen bevat twee onderdelen. Enerzijds vallen hieronder de ruimtelijke projecten. Deze projecten kennen een zeer wisselend niveau van baten en lasten. De begrote baten en lasten van deze projecten worden begroot op basis van raadsbesluiten en door de raad goedgekeurde (begrotings)wijzigingen. In 2020 waren er lasten en baten voor diverse projecten: De Clomp, de afwikkeling van het project Rozenheuvel, onderzoekskosten Drieluik Den Dolder, de eerste activiteiten binnen Vollenhove Vooruit, het Walkartpaviljoen, Dijnseburg, Austerlitz (dorpshuis en grondopbrangt Austerlitz-Noord), bijdrage programmabureau Hart van de Heuvelrug, Utrechtseweg Noord en de verduurzaming van flat 11 in Kerckebosch. Daarnaast zijn de voorzieningen voor de verlieslatende grondexploitaties op het juiste niveau gebracht, heeft tussentijdse winstneming plaatsgevond bij winstgevende grondexploitaties en is de grondexploitatie Harmonielaan afgerond en afgesloten. Deze boekingen zijn verplicht vanuit het BBV.

In 2021 staan er lasten en baten begroot voor onderzoekskosten Drieluik Den Dolder, diverse projecten binnen Vollenhove Vooruit, het Walkartpaviljoen, bijdrage programmabureau Hart van de Heuvelrug, Utrechtseweg Noord en de gebiedsvisie voor de Mr. De Klerkstraat / Voorheuvel. Voor de jaren van 2022 en verder zijn lasten en baten geraamd voor onderdelen van Vollenhove Vooruit, de bijdrage aan programmabureau Hart van de Heuvelrug, voor het project Utrechtseweg Noord en voor de gebiedsvisie Meester De Klerkstraat / Voorheuvel.

Anderzijds bevat het collegeproduct de lasten en baten voor de omgevingsvergunningen. De baten van de leges omgevingsomgeving worden zo reëel mogelijk begroot, maar zijn in werkelijkheid (sterk) wisselend. In 2019 was de opbrengst lager dan begroot. Voor de meerjarenbegroting 2021 – 2025 is de raming van de opbrengsten berekend op basis van een lager verwacht aantal vergunningen en een verwachte lagere gemiddelde bouwsom (de basis van de heffing van de leges) De wisseling in de gerealiseerde opbrengst wordt opgevangen via een egalisatiereserve.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Ruimtelijke ordening	L	1.056	1.298	1.205	1.205	1.205	1.195
	B	120	170	174	174	174	174
	S	-936	-1.128	-1.031	-1.031	-1.031	-1.021
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	L	364	495	497	497	497	490
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-364	-495	-497	-497	-497	-490
Wonen en bouwen	L	5.582	4.384	3.301	3.114	2.960	3.001
	B	4.063	5.047	4.932	4.943	4.932	4.904
	S	-1.519	663	1.631	1.829	1.972	1.903
Programma Toekomstbestendig wonen	L	7.002	6.177	5.003	4.816	4.662	4.686
	B	4.183	5.217	5.106	5.117	5.106	5.078
	S	-2.819	-960	103	301	444	392

[Tabel BD]

Programma 5 Veilig thuis en op straat

De lasten op het product Crisisbeheersing en brandweer zijn afgestemd op de meerjarige begroting van de VRU (Veiligheids Regio Utrecht). In 2019 waren de lasten iets lager op het product Openbare orde en veiligheid. Dit kwam door het niet volledig benutten van de middelen voor wijkgericht werken. Conform afspraak met de raad zijn de resterende budgetten meegenomen naar 2020 (egalisatiesystematiek), waardoor in 2020 juist een iets hoger budget staat. Voor de jaren 2021 tot en met 2023 vinden er extra activiteiten plaats in het kader van Vollenhove Vooruit, deze zorgen voor extra lasten en baten.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Crisisbeheersing en brandweer	L	5.078	5.214	5.262	5.261	5.309	5.308
	B	14	0	0	0	0	0
	S	-5.064	-5.214	-5.262	-5.261	-5.309	-5.308
Openbare orde en veiligheid	L	2.040	2.530	2.320	2.319	2.268	2.224
	B	67	244	249	249	215	215
	S	-1.973	-2.286	-2.071	-2.070	-2.053	-2.009
Programma Veilig thuis en op straat	L	7.118	7.744	7.582	7.580	7.577	7.532
	B	81	244	249	249	215	215
	S	-7.037	-7.500	-7.333	-7.331	-7.362	-7.317

[Tabel BE]

Programma 6 Mobiliteit in beweging

Bij het product Verkeer en wegen kent in 2021 een incidenteel hoger budget vanwege de activiteiten rond de verkeerssituatie in het centrum.

Bij het product Parkeren kennen de lasten kleine schommelingen tussen de jaren door de jaarlijks wisselende kosten van onderhoud aan de garages en het verloop van rente en afschrijvingen van gedane investeringen uit vroegere jaren.

Een deel van de bestaande uitvoeringskosten is op basis van het BBV (budgettair neutraal) verschoven van het product Parkeren naar het product Parkeerbelasting.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Parkeerbelasting	L	0	0	245	245	245	245
	B	2.442	3.059	3.124	3.345	3.345	3.345
	S	2.442	3.059	2.879	3.100	3.100	3.100
Verkeer en wegen	L	7.166	7.369	7.189	7.224	7.207	7.162
	B	294	662	432	432	432	432
	S	-6.872	-6.707	-6.757	-6.792	-6.775	-6.730
Parkeren	L	2.274	1.926	1.609	1.624	1.621	1.609
	B	43	0	0	0	0	0
	S	-2.231	-1.926	-1.609	-1.624	-1.621	-1.609
Programma Mobiliteit in beweging	L	9.440	9.295	9.043	9.093	9.073	9.016
	B	2.779	3.721	3.556	3.777	3.777	3.777
	S	-6.661	-5.574	-5.487	-5.316	-5.296	-5.239

[Tabel BF]

Programma 7 Meedoen

De baten van het product Onderwijsbeleid en leerlingzaken betreft voor het grootste deel een subsidie vanuit het Ministerie inzake Onderwijs Achterstanden Beleid. Deze baat wordt jaarlijks door het ministerie bepaald en uitgekeerd. We begroten deze baat en dus ook de lasten pas wanneer de uitkering van het ministerie bekend is. Daarom staat (voorlopig) in 2022 en verder een lager bedrag voor baten en lasten in de begroting.

In 2020 waren diverse lasten op dit product lager dan gebruikelijk, omdat als gevolg van corona kosten niet werden gemaakt of activiteiten niet konden worden uitgevoerd.

Bij het product Samenkracht en burgerparticipatie zijn in 2020 een aantal activiteiten niet uitgevoerd. Via de reserve egalisatiesystematiek zijn deze budgetten doorgeschoven naar 2021. Vanaf 2022 dalen de kosten voor dit product als gevolg van door de raad besloten maatregelen om te komen tot een sluitende begroting.

Bij het product Inkomensregelingen waren er in 2020 hogere lasten als gevolg van de uitvoering van de TOZO-regeling tijdens de corona-periode. Hier stond een extra baat vanuit het rijk tegenover. Ook in 2021 worden er extra kosten en opbrengsten voor de TOZO regeling verwacht. Deze zullen via begrotingswijzigingen in de loop van 2021 in de begroting worden verwerkt.

Op de reguliere inkomensregelingen waren de lasten in 2020 lager dan begroot, dit heeft geleid tot de vorming van de reserve BUIG.

Bij het product Begeleide participatie waren in 2020 de kosten hoger vanwege de inkomstenderving van de SW bedrijven als gevolg van Corona. Hier stond een compensatie van het rijk tegenover via het Gemeentefonds.

Het product Arbeidsparticipatie kent in 2020 lagere lasten omdat diverse activiteiten als gevolg van corona niet op de geplande wijze konden worden uitgevoerd. Een deel van deze budgetten zijn doorgeschoven naar 2021. Vanaf 2022 zijn de kosten gebudgetteerd conform de inschatting van de RDWI.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	L	2.887	3.292	1.922	1.881	1.881	1.876
	B	1.570	1.706	393	370	370	370
	S	-1.317	-1.586	-1.529	-1.511	-1.511	-1.506
Samenkracht en burgerparticipatie	L	5.046	5.409	5.048	5.042	5.139	5.131
	B	83	28	29	29	29	29
	S	-4.963	-5.381	-5.019	-5.013	-5.110	-5.102
Inkomensregelingen	L	37.300	28.975	28.642	28.642	28.642	28.641
	B	30.393	19.853	19.917	19.901	19.889	19.881
	S	-6.907	-9.122	-8.725	-8.741	-8.753	-8.760
Begeleide participatie	L	5.426	4.818	5.165	5.087	5.024	4.771
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-5.426	-4.818	-5.165	-5.087	-5.024	-4.771
Arbeidsparticipatie	L	2.298	2.920	3.119	3.114	3.106	3.096
	B	126	10	227	227	227	227
	S	-2.172	-2.910	-2.892	-2.887	-2.879	-2.869
Programma Meedoen	L	52.957	45.414	43.896	43.766	43.792	43.515
	B	32.172	21.597	20.566	20.527	20.515	20.507
	S	-20.785	-23.817	-23.330	-23.239	-23.277	-23.008

[Tabel BG]

Programma 8 Samen aan de slag voor het klimaat

Het product Riolering kent een stijgende lijn van lasten en baten. Dit is het gevolg van het gemeentelijk rioleringsplan (vGRP). Op de middellange termijn worden grote investeringen verwacht voor de vervangingen van het riool, met name in Zeist-West. Via een spaarconstructie wordt hier langzaam naar toe gegroeid.

Het product Afval kent stijgende kosten als gevolg van ontwikkelingen in de afvalverwerking en de toenemende heffingen die op (rest)afval worden geheven. Via het tarief worden deze lasten doorberekend in de baten.

Bij beide producten geldt een gesloten systeem. Wanneer op basis van realisatie blijkt dat de baten hoger zijn dan de lasten, dan wordt het overschot gestort in een egalisatievoorziening en via de tarieven weer terug gegeven aan de burger.

Binnen het product Milieubeheer vormen de budgetten van het programma Duurzaamheid een belangrijk onderdeel, naast de reguliere milieutaken, die voor een groot deel zijn belegd bij de ODRU. De budgetten voor het programma Duurzaamheid zijn in 2020, 2021 en 2022 hoger en lopen daarna iets terug. Dit heeft te maken met allerlei (wettelijke) deadlines die de gemeente moet behalen als stappen naar verduurzaming.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020 realisatie	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting	2025 begroting
Riolering	L	3.773	3.605	4.218	4.569	4.843	5.140
	B	5.395	5.588	5.936	6.197	6.469	6.753
	S	1.622	1.983	1.718	1.628	1.626	1.613
Afval	L	7.317	6.861	7.372	7.296	7.246	7.200
	B	8.707	8.650	9.475	9.417	9.367	9.321
	S	1.390	1.789	2.103	2.121	2.121	2.121
Milieubeheer	L	3.642	4.437	4.119	3.609	3.609	3.595
	B	218	104	157	0	0	0
	S	-3.424	-4.333	-3.962	-3.609	-3.609	-3.595
Programma Samen aan de slag voor het klimaat	L	14.732	14.903	15.709	15.474	15.698	15.935
	B	14.320	14.342	15.568	15.614	15.836	16.074
	S	-412	-561	-141	140	138	139

[Tabel BH]

Programma 9 Economie als versneller

Het product Economische ontwikkeling kent in 2021 en 2022 hogere (begrote) lasten vanwege de stimulering van recreatie en toerisme en de retailvisie. Bij het product Economische promotie was in 2020 sprake van lagere baten toeristenbelasting als gevolg van corona. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door het rijk via het Gemeentefonds.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Economische ontwikkeling	L	888	1.002	971	870	770	765
	B	28	0	0	0	0	0
	S	-860	-1.002	-971	-870	-770	-765
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	L	140	93	92	92	92	92
	B	80	109	111	111	111	111
	S	-60	16	19	19	19	19
Economische promotie	L	0	0	0	0	0	0
	B	283	336	373	404	404	404
	S	283	336	373	404	404	404
Programma Economie als versneller	L	1.028	1.095	1.063	962	862	857
	B	391	445	484	515	515	515
	S	-637	-650	-579	-447	-347	-342

[Tabel BI]

Programma 10 Maatschappelijk bewust financieel beleid

Bij het product Beheer overige gebouwen en gronden worden de wisselende bedragen voor de lasten veroorzaakt door de jaarlijks wisselende kosten voor onderhoud. Dit wordt meerjarig geëgaliseerd via de reserve egalisatie onderhoud kapitaalgoederen. De hogere baten in 2020 betreffen de eenmalige opbrengst van de verkoop van gemeentelijk onroerend goed. Deze extra baten worden gestort in het vastgoedfonds en de reserve revolving fund sociale woningbouw op basis van afspraken met de raad.

Bij het product Treasury is naar verwachting in 2021 de toegerekende rente aan de producten (een negatieve kostenpost) hoger dan de werkelijke rentekosten. Bij iedere volgende begroting wordt opnieuw een berekening gemaakt om de verwachte rentekosten om te slaan. In 2022 heeft dit gerelateerd in een verlaging van de omslagrente.

Bij de producten OZB en Belasting overig stijgen de opbrengsten als gevolg van het toepassen van de prijscompensatie, net als de overige belastingen. De kosten betreffen vooral de uitvoering van het opleggen en innen van aanslagen door de BghU. Bij het product Belasting overig dalen deze vanaf 2023 door de afschaffing van de hondenbelasting. Conform contract moeten deze kosten tot en met 2022 nog worden betaald. Bij de OZB (niet woningen) heeft een correctie plaatsgevonden tussen de kosten van de BghU voor de OZB-heffing en voor de rioolheffing, op basis van de opgave van de BghU.

Het product Gemeentefonds kent een wisselend verloop op basis van de circulaire van het rijk. De uitkomst van het gemeentefonds is voor de gemeente niet beïnvloedbaar en is gerelateerd aan de omvang van de rijksbegroting (samen de trap op en de trap af systematiek). Iedere circulaire wordt uitgebreid toegelicht via raadsinformatiebrieven.

Het product Overige baten en lasten bevat een beperkt aantal stelposten en taakstellingen op basis van eerdere besluitvorming van de raad. Voorbeelden hiervan zijn de stelpost onvoorzien, het terugstorten van middelen in de Algemene reserve, die daar tijdelijk uit zijn voorgesloten een stelpost voor corona zaken in 2021 en de taakstellingen als gevolg van door de raad besloten maatregelen om te komen tot een sluitende begroting. Omdat diverse stelposten een oplopend of aflopend karakter hebben, zorgt het totaal ervan voor een wisselend patroon van lasten.

De baten en lasten bij de realisatie in 2020 worden veroorzaakt door afwikkeling van gemeentebrede posten zoals transitoria en het saldo op de totale loonkosten van het ambtelijk apparaat.

Exploitatie		(bedragen x € 1.000)					
Lasten/baten/Saldo per product		2020	2021	2022	2023	2024	2025
		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Beheer overige gebouwen en gronden	L	1.113	1.224	1.142	1.163	1.283	1.278
	B	1.961	1.203	1.228	1.259	1.259	1.259
	S	848	-21	86	96	-24	-19
Treasury	L	107	-290	90	26	-25	-46
	B	527	378	349	345	341	336
	S	420	668	259	319	366	382
OZB woningen	L	447	455	514	494	487	493
	B	7.510	7.359	7.514	7.514	7.514	7.514
	S	7.063	6.904	7.000	7.020	7.027	7.021
OZB niet woningen	L	219	222	70	68	68	68
	B	5.017	4.973	5.077	5.077	5.077	5.077
	S	4.798	4.751	5.007	5.009	5.009	5.009
Belastingen overig	L	37	38	38	2	2	2
	B	253	339	642	642	642	642
	S	216	301	604	640	640	640
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	L	0	0	0	0	0	0
	B	104.937	105.620	105.730	105.245	105.117	105.599
	S	104.937	105.620	105.730	105.245	105.117	105.599
Overige baten en lasten	L	104	1.201	-30	-586	-586	-962
	B	98	0	0	0	0	0
	S	-6	-1.201	30	586	586	962
Programma Maatschappelijk bewust financieel beleid	L	2.027	2.850	1.824	1.167	1.229	833
	B	120.303	119.872	120.540	120.082	119.950	120.427
	S	118.276	117.022	118.716	118.915	118.721	119.594

[Tabel BJ]